

ARAD-I KÖZLÖNY

52. évfolyam, 87. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Péntek, 1937. április 16.

Lesoványodott

a város költségvetése közel ötvenkilenc millió leire. A belügyminiszteriumban bizonyára senkinek sem tűnt fel ez a körülmény, hiszen ott ugyancsak gépiesen megy az ilyesféle jóváhagyási munka és természetesen minden egyes városi, vagy vármegyei költségvetés összeállítása esetén az érdekelt prefektusé, vagy városvezetőé az előirányzat alaposságának a felelőssége. Ebben a felelősségérzetben nálunk sincs hiány, ami a takarékosági szempontok érvényre-juttatását illeti: viszont abból még senkinek se lett haszna, ha a takarékoskodás tulhajtott elvének jegyében téltlenségre kárhoztatja a pénzt, a tőkét, melynek oxigénje a vállalkozási szellem.

De igazán semmi okunk sincs, hogy roosewolti koncepciók méretei közé kalandozzunk a városi költségvetés ösztövére számadatai mellett. Nem titok, hogy a bevételek elégedetlensége őríti rá a bélyegét az egész városi gazdálkodásra és bizony kicsi bevételekből régi nagy adósságokat csak a legnagyobb művészettel lehet fizetni a mai közigazgatási gazdálkodás paragrafusokba-szedett normái mellett. Két nyereséges vállalkozása van mindössze a városnak, a víz- és autobus-üzem a többi más vállalkozásai mellett és mint igen jól tudjuk, a múltban arra fordították jövedelmeiket, hogy a deficités városi üzemeket injekciózzák általuk. Ma viszont az a helyzet, hogy ha a vízüzem és az autobusüzem nem is hajlandó a maga kereskedelmi hasznát másra fordítani, mint a saját szervezetének fejlesztésére: ott vannak a régi adósságok, ott a deficités vállalkozások, hogy a Neptun-strand időjárástól-függő lukrativitásáról ne is beszéljünk: a pénz befolyik s elpárolog, elszivárog ezer és egy csatornácskán, amelyek bármily törvényesek és bármily szükségesek is: számunkra, a város polgársága részére alig marad valami.

Lehetne róla vitázni, mi jobb: a kölcsönökön alapuló városfejlesztési terv, vagy az üzemek létesítése útján megkísérelt gazdálkodás. Mindegyiknek vannak előnyei és vannak hátrányai s ténylegesen csakis a gyakorlatban derül ki, hogy az illetékesek miképpen tudnak eligazodni a kölcsönterhek, amortizációk, az investíciók és a várható bevételi többletek mérleg-rovatainak ingatag labirintusában. A lukratív üzemek lassu fejlesztésére alapított városgazdasági metódusok eredményeinek megérleléséhez tulróvidnek tűnik egy-egy általános emberélet és elméleti végig-gondolása csöppet sem vigasztalja meg a mai arad-i polgárt arra nézve, hogy miért rosszak még mindig a közeli városrészek közutjai, miért kevés az autobuszkocsi a gai-i, vagy a grădiște-i vonalakon, miért hiányzik még mindig a csatornahálózat a fél város alól, hogy a Shonéról el is felejtkezünk, miért nincs elég por-irtó öntözőkocsink az új fásítási és parkosítási eredmények mellett és miért, miért, miért terheli meg a városok közigazgatását a kormány olyan kötelező kiadásokkal, amelyeket rendeletileg hajtanak be, visznek innen el tőlünk a soha viszont nem látásig, holott volnának nálunk is templomok és iskolák, népfürdők és tudógondozó intézmények, amelyekre éppen eléggé ráférne egy kis — milyen szokatlan, avult szó, is ez! — városi szubvenció... Ezért maradjunk kis tatarozásokkal új intézmények építése helyett, ezért marad eredménytelen minden

Tă-ărescu:

„Lelkiismeretesen kívánja befejezni kormányzását a liberális-párt“

A miniszterelnök felhívása a rend fenntartása érdekében az ország egybegyűlt prefektusaihoz — A néppárti kormányok miniszterei mennek el Averescu marsall találkozájára —

Bucuresti-i lapok az alkotmánymódosításról

Bucuresti-ből jelentik: A vármegyei prefektusok értekezletét tegnap nyitotta meg Tă-ărescu miniszterelnök. Az értekezleten Pop, Costinescu és Nistor miniszterek, több államtitkár és Paraiianu csendőrségi tábornok vettek részt. A miniszterelnök részletesen beszámolt a kormány közigazgatási tevékenységéről, majd pedig a rend fenntartásával kapcsolatban utasította a prefektusokat, hogy az erre vonatkozó új rendeleteknek teljes egészében szerezzenek érvényt és fojtsanak el minden felforgató tevékenységet. A rendfenntartással megbízott közegek kötelesek magukat a törvény előírásához tartani és semmiféle visszaélést, vagy törvényteleniséget nem követhetnek el.

A közigazgatás megjavítása és a mezőgazdaság fejlesztésére vonatkozó új programot dolgozott ki a kormány, amely figyelemmel lesz a falu egészségügyi követelményeire is. A kötelező munkaszolgálat április 25-én kezdődik, amikor 150 ezer fiatalembert vonnak össze és megkezdik ezt a nagyjelentőségű akciót.

Feltűnést keltett a miniszterelnöknek az a kijelentése, hogy a liberális-párt elérkezett kormányzásának utolsó szakaszához, amelyet lelkiismeretesen akar befejezni.

A miniszterelnök után Costinescu egészségügyi miniszter tartott előadást a falvak

egészségügyének megjavítása érdekében.

Az Averescu marsall által április 22-ikére összehívott politikai konferencián, amelyre — mint ismeretes — a volt minisztereket hívták meg, az eddigi bejelentések szerint a következők jelennek meg: Vaitoianu tábornok, Argetoianu, Manoilescu Alexandru, Stelian Popescu, Garofilid C., Vladimir Crieti, va amint a néppárti kormányok volt miniszterei. A marsall akciójával kapcsolatosan a bucaresti-i sajtó arról számol be, hogy a nemzeti-kereszténypárt és a néppárt között közeledés észlelhető, amelynek első jele az a cikk, amelyet Averescu marsall lapja, az Indreptarea Cuza professzorral írt. A cikk tendenciája együttműködési lehetőséget mutat a két párt között.

Nagy érdeklődést keltettek politikai körökben azok a cikkek is, amelyeket a fővárosi lapok legutóbbi számaiban az alkotmánymódosítás kérdésében írnak. A lapok szerint a módosítandó szakaszok között a jogszerinti szenátorokra vonatkozó pontnak is szerepelnie kell. Az alkotmány szerint ugyanis az a képviselő vagy szenátor, aki tíz parlamenti ülészakon keresztül volt tagja a parlamentnek, jogszerinti szenátorrá válik. Most az a helyzet áll fenn — írják — hogy a jövő őszi alkalmával már tizenegyzet kisebbségi jogszerinti szenátor lenne,

Angol közéleti vezetőférfiak a világháború veszélyének elhárítását követelik a Népszövetségtől

— Nyílt levél a világ közvéleményéhez —

LONDONBÓL jelentik: A „Times“ című angol lap sok angol közéleti vezető aláírásával nyílt levelet közöl a Népszövetség tekintélyének helyreállításáról. A levelet lord Arnold, lord Astor, lord Harding, lord Lothian, lord Rennel, Landsbury képviselő és mások írták alá. Ha az összes nemzetek tagjai lennének a Népszövetségnek, ennek a nemzetközi szervezetnek hatalma lenne a külkereskedelmi akadályok lerombolására s minden olyan állapot megszüntetésére, amely háborúra vezethet, a gazdasági megtorlások meg tudnák akadályozni a támadást anélkül, hogy ez a háború előidézésének komolyabb veszélyével járna. A Népszövetség azzal állíthatja helyre tekintélyét, ha bebizonyítja, hogy ereje van a nemzetközi viták békés uton való elintézésére és a háborus okok kiküszöbölésére. Legsürgősebb feladata: a háborus okok kiküszöbölését célzó gyakorlati javaslatok kidolgozása. Amíg ezt meg nem teszi és nem tud javaslatainak érvényt szerezni s nem tartoznak tagjai közé az összes nemzetek, mindaddig a megtorlások rendszerének megerősítése minden helyi háborút világháborúvá fog kiszélesíteni.

becsületes erőfeszítés a mai városvezetők részéről, ezért hiába minden igény és ígérlet pro és kontra a torony körül: végeredményben mégis csak több kell huzunk a nadrágszíjat és évről-évre jobban rövidülni a takarónk, ami alól nem tanácsos kinyújtózkodni. Arad-

város költségvetése immár a negyedik éve alakult a centralizált közigazgatás gazdasági előírásai szerint és évről-évre egyre jobban érzi meg városi gazdasági életünk, hogy ez a pénzfelszívó centrum milyen messzi, messzi van.

Moldovan Valer dr.:

A román-magyar közeledés

Számos nyilatkozat hangzott már el és számos cikk íródott a román-magyar közeledés kérdésében, de ezek közül kétségtelenül egyike a legérdekesebbeknek az a nyilatkozat, melyet Moldovan Valer dr. volt miniszter, cluj-i egyetemi tanár, a nemzeti-parasztpárt markáns egyénisége tett. Elsősorban szólt a nemzetkisebbségi kérdéstről általában és kijelentette, hogy ezen probléma elintézésének két lehetősége és útja van. Az egyik jogi, a másik politikai. Az első megoldási módot a békeszerződések foglalják magukban. Ha mindazokat a jogokat megadjuk a nemzetkisebbségeknek, amelyeket a békeszerződések előírnak, akkor nyugodtan mondhatjuk, hogy kötelezett-ségünknek eleget tettünk.

Mindaz, amit ezen a minimális programon felül kérnek, vagy kapnak, a politika hatáskörébe esik.

Ez utóbbit az a nemes gesztus jellemzi, melyet a többségi nemzet vagy előrelátásból, vagy pedig bizonyos ellenszolgáltatásokért gyakorol. A teljesítés bizonyos feltételektől függ, mint például kedvező közhangulat.

Ezeknek előrebocsátása után lehet csak válaszolni arra a kérdésre, hogy lehetséges-e a román-magyar közeledés, — mondotta ezután Moldovan. Emlékeztetek arra, hogy a halálbüntetésről szóló vita folyamán valaki azt mondotta, hogy tessék előbb a gyilkos uraknak kezdeni. Minden sértő szándék nélkül ezt a kijelentést akarom alkalmazni ennek a problémának tárgyalásánál is.

A román-magyar közeledés lehetősége egyedül és kizárólag a magyar kormány és a magyar nemzet akaratától függ.

Szüntessenek meg minden revizionista propagandát, amely a román határok ellen irányul és a dolgok mint egy varázsütésre meg fognak változni.

Ami Bethlen István gróf, volt magyar miniszterelnök javaslatát illeti, egy nézetem vagyok vele, hogy a jószomszédi viszony nemcsak hasznos, hanem szükséges is, sőt a baráti kapcsolatok is a két szomszédos ország és nemzet között. Nem azonos azonban véleményünk az érvek tekintetében. Bethlen a problémát csak a romániai magyar nemzetkisebbség állítólag veszélyeztetett existenciális érdekeinek szemüvegén át látja.

Az utolsó menedék

Írta: EDMOND JALOUX

Jó negyedórja állt Maurice Grez egy eldugott kis velencei tér sarkában és nézte, hogyan ereszkedik alá az éjszaka. A tér közepén kut állt, a magas házak között kifeszített köteleken ruhák száradtak. Néhány pillanat alatt különös érzés fogta el. Ez az érzés kínos és kellemes volt egyszerre és Maurice nem fordult meg, pedig úgy érezte, valaki jön mögötte. Néhány lépéssel tovább ment és ekkor egyszerre valaki megérintette a karját. Megfordult és szeme szinte megüvegesedett a rémülettől.

Mert egy halottat látott maga mellett, vagy legalábbis olyan valakit, akit évek óta halottnak tartott. Sívány, magas, hófehér haju asszony volt és Maurice csak csodálatos kék szeméről ismerte meg, amely sárgult arcából töretlen fényvel ragyogott ki.

— Tudtam, hogy viszontlátlak még egyszer — mondta az asszony.

— Élek-e, vagy meghaltam? — dadogta Maurice.

— Ha én élek, akkor te is élsz — felelte az asszony.

Hosszu szünet következett és Maurice arra gondolt, jobban szeretne volna, ha nem látja viszont ezt a kísértetet, egy asszony kísértetét, akit valamikor nagyon szeretett és akivel szemben — ma már tudta — valamikor nagyon igazságtalan volt.

— Miért hitetted el a világgal, hogy meghaltál? — kérdezte végre.

— Miután kitört a botrány, amelyben Gabriel

Mi a Magyarországgal való őszinte kibékülést egy még sokkal nagyobb, hatalmasabb mű előfeltételének tekintjük.

Ez tenné ugyanis lehetővé a tartós megértést a közép-európai és dunárea-i nemzetek között. Ami az eljárás és a szerződés megszerkesztését illeti, én a fordítottját javasolom, mint Bethlen. A közvetlen tárgyalásoknak, amellyel Bethlen kísérletezni akar, feltétlenül a befejező aktusnak kell lennie.

Elsősorban meg kell szünnie a revizionista propagandának: határozottan és minden feltétel nélkül.

Miután a légkör megtisztult, következhetnek a kulturális, gazdasági és politikai tárgyalások is a Dunárea-medence összes nemzetei és államai között. Csak mindezek után és miután a román közvéleményben a magyarság iránt megteremtődött a megfelelő légkör és lelki diszpozíció, kezdődhetnek meg a politikai tárgyalások a román és magyar kormányok között.

Négyszáznyolcvan mentőtanut vonultattak fel a Stelescu-bünper hadbírósa elé

— A vád mindössze tizenkét tanut állított a tárgyalásra —

București-ből jelentik: A hadbírósa csütörtökön délelőtt kezdte meg a Stelescu-féle gyilkossági ügy főtárgyalását. Az elmúlt nyáron történt, hogy tíz vasgárdista fiatalember behatolt abba a kórházba, ahol Stelescu Mihai, a vasgárda volt képviselője — aki önálló pártot alakított — betegesen fektet. A fiatal emberek valóságban szívtárába lökték Stelescut, majd testét mészáros-bárdal feldarabolták. A tíz vádlott közül nyolc ellen gyilkosság büntetése és tiltott fegyverviselés, másik kettő ellen pedig bűnrészesség és tiltott fegyverviselés címén emelt vádat a hadbírósa ügyészsége. Eredetileg esküdt-szék elé akarták állítani a gyilkosokat, később azonban mégis hadbírósa elé került az ügy.

A védelem 480 tanut vonultatott fel, ezzel szemben a vád mindössze 12 tanúval rendelkezik. A hadbírósa tárgyalás megnyitása után felolvasták a bíróság összehívásáról szóló végzést, ami közel két órát vett igénybe. Ezután imertették a vádiratot, mely részletesen felsorolja, hogy miképpen követték el a vádlottak a gyilkosságot. Délben 12 órakor Badescu ezredes-elnök megkezdte a vádlottak kihallgatását. Elsőnek Caratanase vádlott járult a bírói emelvény elé, aki hosszadalmas védekezést terjesztett elő, ami a déli szünetig tartott.

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

április 30-tól május 10-ig.

A gyári és kézműipari termelés hiánytalan bemutatója. 3 külön csoport — 5 külföldi állam.

50%-os utazási kedvezmény

A CFR. vonalain csak visszautazásra április 30-tól május 20-ig azok részére, akik április 20-tól május 10-ig utaztak a vásárra.

A magyar vasúton úgy az oda, mint a visszautazásra. Az odautazásra április 20-tól május 10-ig, a visszautazásra április 30-tól május 20-ig.

Vizummentes utlevéllel

Vásárigazolvány egyenként 120 lefért, valamint díjtalan felvágósítás kapható az Európa utazási iroda (Sándor könyvkereskedésben) és a Wagons-Lits/Cook iroda összes fiókjainál.

olyan nagylelkű engedmények reményében, amelyeket a román nemzet tenne a magyar nemzetkisebbség előnyére.

Érdekes megemlíteni, hogy az oradea-i ügyvédek körében mozgalom indult a merénylők érdekében és több mint 50 oradea-i ügyvéd jelentette be, hogy hajlandó vállalni Stelescu gyilkosságainak védelmét. A tíz vádlott: Caratanase Ion kereskedelmi akadémiai hallgató, Bozontan Iosif ügyvédjelölt, Curca Stefan diák, Pele Ion diák, Ion State Grigore sofőr, Atanasu Ion teológiai hallgató, Bogdan Gavrilă diák, Vlad Radu teológiai hallgató, Georgescu Stefan teológiai hallgató, Trandafir Ion diák. A merénylők védelmét 150 ügyvéd látja el, közöttük 50 oradea-i ügyvéd. A Stelescu-féle gyilkosság hadbírósa tárgyalásán egyébként kihallgatták Caratanase vádlottat, aki előadta, hogy Stelescu megvesztegethető ember volt, 1933-ban a becsületbírósa hiütlenségért elítélte és ezért büntetést is el kellett szenvednie.

Fizessen elő

az „Arad-i Közlöny”-re!

— Hogyan élsz?

— Az a barátnóm, akiről beszéltem, ellát szeretnén mindennel. Itt éldegek egy egészen kicsi szobácskában egy vén palota mélyén. Keveset járok ki, Olvasok.

Bizonytalan mozdulatot tett és hozzáfűzte:

— És táplálom, dédelgetem álmaimat. Azután valami szert is szedek, egy kábítószert, amely segít színesíteni álmaimat, ma már nem igen tudom pontosan, mi a valóság és mi nem igaz.

— Nem sajnálod a multat?

— Mintha azt kérdeznéd, nem sajnálom-e, hogy Goriot apó, vagy Emma Bovary egyik leánya vagyok. A multam ma már olyan messze van tőlem, hogy nem is ez enyém többé.

— Teljesen egyedül?

— Teljesen egyedül!

— Nem érzed magad rettenetesen elhagyatva?

— Senki se várok. Senki sem jötszik nekem. Senki nem okoz nekem bánatot, senki se vár rám. Mindenem megvan, ami megmarad az embernek, akkor, ha lemondott a szenvedésről: könyvek, a nap eseményei, álmok. Annyi év óta most először, mikor tudom, hogy halottnak hisz a világ, most érzem és ismerem csak a halál nyugalmát.

CORSO: 5, 7 $\frac{1}{2}$, és 9 $\frac{1}{4}$ órákor
Tel.: 565. Aut. tel.: 2065.

A legjobb Strauss-operett:

Rózsakeringő

GRETEL THEIMER, CSIKOS RÓZSI, PAUL HÖRBI-GER, HANS JUNKERMANN parádés alakok.

Bécsi lírat és hangulatfilm.

D. n. 3 órákor:

SHIRLEY TEMPLE: ARVÁCSKA mérs. helyárok.

élete és becsülete tönkrement, nem tehettem mást. Jog szerint cinkosa voltam Gabrielnek, pedig te tudod legjobban, hogy a papirosok, amelyeket aláírtam, számonra nem jelentettek semmit: sem pénzhez, sem üzlethez soha nem értettem. Talán felmentettek volna, talán elítélnék: jobb volt eltűnnöm, jobb volt így Gabrielnek, fiannak, nekem is, meg magamnak. Egy barátnóm segített rajtam és ő gondoskodott arról is, hogy halálom híre elterjedjen. Te tudod, mennyire csak a szerelemnek éltem, te tudod, mennyire megvettem azokat az embereket, akiket nem szerettem. Ennek most már 15 éve... Hidd el, igazi halott az, aki hozzád beszél. Nincs már bennem semmi sem, ami még élne.

Mialatt továbbmentek, Maurice emlékezett: Huszonöt évvel ezelőtt ismerte meg Dauphine Flacieux, aki akkor vált el első férjétől, egy tengerész-tisztól, akitől fia is született. Feleségül vette az asszonyt, de tulajdon tirannizmusa, igazságtalansága, türelmetlensége és az asszony kacérsága, nyugtalansága pokollá tette életüket. Elváltak, Delphine pedig csakhamar újra férjhez ment Gabriel Mongauguierhez, egy vakmerő pénzemberhez, aki azután botrányos körülmények között ment tönkre. A szerelmek, drámák, katasztrófák, válságok tették Delphinét olyanná, amelynek most viszontlátta. De ő maga is félig megtörtén utazgatót azóta és keresett egy zugot a világban, ahol nyugalmat találhat és ahol talán meg is halhat.

— Szeretném, ha nem hagytam volna rossz emléket magamról — mondta halkan Maurice.

— Az én emlékeim összezavarodnak, — felelt az asszony szeliden — összekeverednek álmaimmal. Gyakran már nem is tudom, magamra emlékezem, vagy csak egy könyv hősnőjére, amelyet olvastam.

Becsapta, majd meggyilkolta

Amerikát-járt gazdátársát egy bosszúálló osernal gazda

Szabadkáról jelentik: Különös körülmények között lejátszódott gyilkosság foglalkoztatja a szabadkai hatóságokat. Ambrinák Lukács csernai gazdálkodó ma több társával együtt szekéren Szabadka felé igyekezett. Az úton szembekerültek egy Morgenstern nevű jómódu gazdálkodóval, akinél puska volt. Morgenstern felszólította az Ambrinákkal lévő gazdát, hogy tünjenek el, majd pedig, amikor ezek visszavonultak, két lövéssel leterítette Ambrinák Lukácsot. A gyilkosság előzményei a következők:

Ambrinák Lukács 1920-ban kivándorolt Amerikába és két évvel ezelőtt tért onnan haza. Magával hozta megtakarított pénzét, kétezer dollárt. A gazdálkodó fia, Markó tudta, hogy apja hova rejtette el ezt a pénzt és egy ízben — apja távollétében — megkereste a kétezer dollárt és az összeget Morgensternhez vitte, akinek azt néhány dinárért adta el. Az ügy kiderült és Morgensternt öthavi elzárásra ítélték csalás címén és arra kötelezték, hogy a kárt térítse meg. Időközben Morgenstern azonban a kétezer dolláron tuladott és az ítélet rendelkező részének nem tudott eleget tenni. Ezért és az Ambrinák elleni gyűlöletből határozta el a gyilkosságot. Morgenstern természetesen letartóztatták.

Újra kitűzték a forradalom

és az anarchia lobogóját a párisi világkiállítás pavillonjaira

Párisból jelentik: A Liberté értesülése szerint a világkiállítás pavillonjaira, az ismételt hatósági eltávolítás ellenére, újból kitűzték a vörös, forradalmi lobogót. A világkiállítás Szajnapartján lévő pavillonjain ma ismét vörös és fekete lobogók voltak láthatók: a forradalom és az anarchia jelvényei. A vasut pavillonján egy órával a vörös lobogó eltávolítása után is a munkások ismét kitűzték a vörös lobogót. Dommange képviselő ma újabb tiltakozást jelentett be a hatóságoknál a vörös lobogó kitűzése ellen.

Ügyeljen az eredeti dobozra

Ha VIM - et veszel - helyesen cselekszel!

VIM mindenesetben segít! Durva holmit alaposan, finomat kíméletesen tisztít. Mindent tisztít, ami a háztartásban létezik: ajtó és ablakot, csempét és küszöböt, poharat, tányért és csészét, evőeszközt, fazekat és lábast!

De kell, hogy a valódi VIM legyen!

Egy nyugdíjas francia rendőrkormány emlékiratai szerint

A francia Rivierán teljes egészségben él Lindbergh-bébi

Párisból jelentik: A világ közvéleménye nem tud, vagy nem akar napirendre térni a Lindbergh bébi elrablása felett. Most, amikor az állítólagos gyilkos Hauptmann emlékének tisztázására akció indult, s azt akarják bizonyítani, hogy ártatlanul került a villamos székbe. Hauptmann felesége vezeti az akciót és állítólag az amerikai rendőrségnek sikerült megállapítani, ki és kik voltak az igazi gyilkosok.

Nem mulik el egy hónap, hogy a világ valamelyik részében be nem vallaná valaki, hogy ő rabolta el a Lindbergh bét. A fantasztikus bűnügyi mesék sorából is

kíválik az, amit Guillaume nyugalmazott párisi rendőrkormány tár a világ elé most megjelent emlékirataiban, amelyet folytatásokban közöl a „Paris Soir” című lap.

A komisár emlékiratainak legutóbbi fejezetében Gorguloff fehér orosz emigránsról ír, aki — mint ismeretes — revolveres merényletet követett el Doumer köztársasági elnök ellen 1930. július 14-én, amikor a francia elnök az írók könyvkiállításának megnyitójára érkezett. A merénylet nem sikerült. Az elmebajos orosz emigránst Guillaume komisár hallgatta ki, aki az egész nyomozást vezette ebben az ügyben. Bevallotta, hogy európai államférfiak ellen akart mindenáron merényletet elkövetni, de nem volt sikere sohasem. Prágában Massarykot akarta megölni s miután ez sem sikerült, elha-

tározta a Lindbergh-bébi elrablását.

A komisár szerint Gorguloff kijelentette előtte, hogy

egy amerikai tengerésszel, aki Le Havre és az amerikai partok között közlekedő hajón teljesít szolgálatot, hozták a Lind-

bergh bét Franciaországba és a gyermek ma is él a Rivierán, teljes egészségben.

Ennél fantasztikusabb híradás még nem jelent meg a Lindbergh bébi elrablása ügyében. Gorguloff 1930. júliusában került letartóztatásba Párisban, a Lindbergh bét meg 1932-ben rabolták el, a kitűnő rendőrtiszt mindvégig hallgatott erről az ügyről.

A „Paris Soir” hasábjain megjelent visszaemlékezésre válaszolt és légből kapott koholmányoknak minősíti Guillaume komisár visszaemlékezésének Lindbergh bétire vonatkozó részét...

Öngyilkosságot követett el Budapesten a különködéseiről ismert lovag Beer Vilmos

Budapestről jelentik: Ifj. lovag Beer Vilmos 29 éves magánzót, aki feltűnő öltözködéséről és különködéseiről volt ismert a magyar fővárosban. Pénteken este lakásán holtan találták.

Halálának körülményeit és okát rejtély fedi. Mérgezés jeleit nem tudták megállapítani. Mégis az a feltevés, hogy

a különö flatalember megmérgezte magát, mert az apjától örökölt nagy vagyont elköltötte.

Édesatyja a magyar posta utolsó bérlője volt. Ő látta el valaha fogatokkal és kocikkal a postát. A most elhunyt ifj. Beer Vilmos 6 évvel ezelőtt megnősült. Vutkovics Zenót, az ismert pozsonyi egyetemi tanár leányát vette feleségül. Az utóbbi időben azonban különváltak a házastársak és a fiatalasszony magával vitte 5 éves fiacskáját is.

Ifj. Beer Vilmos pénzének nagyrésztét olyan különleges ruhákra költötte, amiket ő maga tervezett. Nyáron szokatlan afrikai öltözék-

ben, trópusi sisakban járt-kelt a korszak ismerőseinek gyakran hangoztatta, hogy addig él, amíg pénze van, azután véget vet életének. Bucsulevelet nem találtak nála.

Mussolini Németországba

utazik. Hir szerint 24-én találkozik Hitlerrel

RÓMÁBÓL jelentik: Az Havas-Iroda jelenti: Politikai körökben ma hirtelén járt, hogy Mussolini április 24-én Németországba utazik, hogy Hitler vezérkancellárral találkozzék. Annak ellenére, hogy a hirt hivatalosan nem erősítették meg, valószínűleg fedi a valóságot és előreláthatólag, miután a Duce április 22-én és 23-án Schuschnigg-gal találkozik Velencében, folytatja útját Németország felé. Rador.

Francia lapje entések szerint Mussolini és Hitler találkozását is ebben a hónapban tartják meg és az Echo de Paris szerint azt tervezik, hogy Velencéből a Duce repülőgépen utazik Münchenbe, onnan pedig autón folytatja útját Berchtesgadenbe. Tájékozott német helyen rámutatnak ezzel a hírrel szemben arra, hogy a találkozó helyét és idejét még nem alapították meg, mindamellett utalnak arra, hogy a találkozásról szóló híreket nem lehet határozottan megcáfolni.

URANIA mozi hirdetése a napi hírek között.

A „Berliner Tageblatt” iria:

50 millió frankos kölcsönt nyújt Franciaország Jugoszláviának

Berlin: A „Berliner Tageblatt” jelentése szerint párisi politikai körökben a jugoszláv-francia kapcsolat sürgős kimélyítésével foglalkoznak. Ismét felmerült a terv, hogy

stratégiai szempontból fontos vasutvonal építésére 50 millió frankos kölcsönt nyújtanak Jugoszláviának.

Ernst Lajos tragédiája

A „Pesti Futár” legutóbbi számából vesszük az alábbi érdekes cikkeket:

Budapest. Hétfőn délelőtt 12 órakor, a Hitelezői Védegyeletben összejöttek Ernst Lajos muzeumi igazgató hitelezői, hogy megkezdjék az egyezségi tárgyalásokat egy kiegyezésről.

A teremben körülbelül husz hitelező képviseltette magát, az egész ülés felett nagy gyász és szomorúság sötét felhői lebegtek.

Egy nagy tragédia húzódik az egyezkedés hátterében. Ernst Lajos méltóságos ur, a muzeum lelkes alapítója, három hét előtt eltűnt lakásáról, azóta tartanak, hogy az elkeseredett és meghasonlott muzeumi igazgató öngyilkos lett. A részletek, amelyek kinyomoztunk, a következők:

Hétfői napon történt, három hét előtt, Ernst Lajos furcsa körülmények között távozott Királyucca 65. számú lakásáról.

Házvezetőjéhez így szólt:

— Adja ide kérem a legrosszabb ruhámat! Felvett egy régi, ócska ruhát, amely a zsebénél el volt szakadva, ebben távozott.

Éjjel fél kettőkor látták a Fészek-klubban utójára, ezen a hétfői napon. Azóta nyomaveszett!

Ernst Lajos egyedülálló ember, egyetlen fia, Bandi, ebben az időben külföldön tartózkodott. Tehetséges, ügyes fiú, aki tudta, hogy apja anyagi ügyei nem engedik meg, hogy segítsen rajta, a fiú most szorgalmasan dolgozik s maga igyekszik megkeresni a kenyerét.

A viszony igen furcsa apa és fiú között, szeretik egymást, de például Bandi, ha elutazik, sose ír apjának, annál furcsább volt, hogy hétfőn, mielőtt eltűnt, az öreg megkérdezte a házvezetőnőt:

— Bandi nem ír?

De ugyszólván választ se várt rá, eltávozott.

Mielőtt éjjel a Fészekből eltávozott, négyszáz pengőt, tehát a nála levő összes pénzt átadta a komornyiknak azzal, hogy másnap reggel fizesse be a muzeum pénztárába.

Három hete keresi a család, fia végigjárta az összes kórházakat, szanatóriumokat, elmeorvosintézeteket, sehol sem talált rá.

Most vasárnap átadták az ügyet diszkrét kinyomozásra a rendőrségnek, a Heim-csoport Ernst Lajos fényképével vigigjárt minden helyet, ahol megfordulhatott, de nem akadtak a boldogtalan ember nyomára.

Egy nyom van összesen, az is hamisnak látszik. Allítólag Szabó István, Wienben élő magyar szerkesztő, április 5-én beszélt volna vele a Carlton-hotel halljában.

Szabó István Athénben van s nem tudják kihallgatni. De a dolog nem látszik valószínűnek.

A szomorú valóság az lehet, hogy az öreg ur, aki az utóbbi időben, körülbelül egy éve, feltűnően zavartnak látszott, öngyilkos lett. Van egy gyanú, hogy vidékre ment s a Tiszába ugrott. Viszont három hét óta meg kellett volna találni a holttestét.

Ernst Lajos apja lisztkereskedő volt, utóbb ház és telekspekulációval foglalkozott, halálakor öt nagy ingatlant hagyott gyermekeire.

A muzeumot 1912-ben, tehát most 25 éve nyitotta meg Zichy miniszter a Szinyey-Merse kiállításával. Azóta az Ernst-muzeum óriási szolgálatot tett a magyar művészetnek. Ernst Lajost abszolút szakértőnek fogadták el képek és régiségek terén Magyar gyűjteményével elévülhetetlen érdemeket szerzett, képes volt napokig utazni egy Petőfi-könyvért, vagy képért.

*

Ernst Lajost dúsgazdag embernek tartották, a Nagymező-uccai ház tiszta jövedelme egyedül hétvenezer pengő volt. A házmester minden elsején hatezer pengőt számolt le a háziur kezébe. Az aukciók évente harmincezer pengő jövedelmet biztosítottak.

Tíz év alatt szétforgácsolódt az egész vagyon, házalni eladta, uzsorások karmai közé került, elfordult, hogy ötezer pengő kölcsön után évi 1200 pengő kamatot fizetett.

Pár év előtt Hóman miniszter megvette a Nemzeti Múzeum számára az egész Ernst-gyűjteményt, melyet már el is helyeztek a muzeumban.

A vételár ötszáz ezer pengő volt, amelyet három év alatt utalványoz ki az állam.

Szakértők szerint Ernst adósságainak teljes összege hatszáz ezer pengő. Az egész hiány tehát nem több száz ezer pengőnél.

Viszont annyi baja volt a hitelezőkkel, annyira üldözték, hogy nem bírta ki az életét. Naplójai voltak annak az embernek, aki pár év előtt milliómos volt.

Hogy mire ment el a vagyona, senki sem tudja.

Az orosz Maginot-vonal

Gigantikus földalatti acél- és beton-fedezékek a Keleti-tengertől Odesszáig

A vörös hadsereg szerepe a szovjetorosz politikai életben — Leleplezés az orosz hadsereg támadó erejéről

Londonból jelentik: Az Oroszországban lejátszódó politikai események is igazolják azt a régóta hangoztatott feltevést, hogy a kommunista Oroszország egyre határozottabb lépésekkel közeledik a katonai diktatura felé. Egyetlen egy országban sincs olyan katonakultusz, mint Oroszországban. Ma már nemcsak a feyverek felett uralkodik Vorosilov, hanem a lelkek felett is. Az orosz militarizmus teljesen fölébe keveredett Lenin politikai és szellemi örökségének. A legjellemzőbb Oroszország gigantikus katonai berendezkedésére, hogy a vörös hadsereg tizenkilenc éves fennállását a közelmúltban megünnepelték.

A vörös hadsereg tizenkilenc éves fennállása alkalmából a hadügyi népbiztos olyan hangú beszédet mondott a vörös hadseregről, mely a legharciasabb nacionalista államnak is becsületére vált volna, a világforradalomról, proletáriátusról szó sem esett, csak az orosz hazáról. Végül himnuszt zengett az új orosz alkotmányról is, amelyet köztudomás szerint Sztalin-alkotmányrának neveznek hivatalosan, de Sztalin személyéről nem tett említést. Ami külföldön is nagy feltűnést keltett, Oroszországban pedig valóságos ellenforradalmi tettnek számított.

Különvélemény a huszárságról

A vörös hadsereg ünneplése közben azonban nemcsak politikai kulisszatitkokról hullott le a lepel, hanem egy szemvilásvira bepillantást kapott az európai közvélemény Oroszország hadikészülődéseinek gigantikus szervezetebe. Érthető okokból nem jelent meg részletes jelentés a vörös hadsereg számáról és beosztásáról az ünneplés alkalmából az orosz lapokban, de azért egyet-mást mégis csak meg lehetett tudni. Így például az orosz vezérkar hangoztatja, hogy ellentétben más országokkal, a lovasságot távolról sem tartja elavult fegyvernemnek és éppen ezért még emelni fogják az orosz lovashaderők létszámát. Nyilván ez a magyarázata annak is, hogy Oroszországban ismét feléledt a kozákkultusz. A gyalogság nemcsak gépfegyverekkel, kézigranátokkal és tankelhárító ágyukkal van felszerelve s nemcsak erősebb és jobban szervezett, mint a cári hadsereg volt, hanem az úgynevezett ifjú-pionírok kiképzése által olyan támadóerőt reprezentál, mint egyetlen európai hadsereg sem. Ezt maga a szovjetvezérkar állapította meg az ünnepi szónoklatok mámorában a vörös hadseregről.

Tengeralattjárókból áll az orosz flotta

Fontos kérdés a hadiipar kérdése is, annál is inkább, mert hiszen a világháború alatt a cári hadsereg gyors felforrzásának az volt a legfőbb oka, hogy nem állott elég aktív hadiipar a harcoló hadsereg háta mögött. Erről a kérdésről egy katonai szakember cikkezik az egyik moszkvai lapban és megállapítja, hogy az orosz acélipar, amely a hadiszergyártás szempontjából a legfontosabb, 1913-ban 4,5 millió tonnát termelt, 1936-ban pedig 16 millió tonnát.

Ami a flottát illeti, ez egyik leggyengébb pontja az orosz hadseregnek. A cári hadseregtől nem tudtak átvenni örökségként ugyszólván semmit, mert a cári flotta nagyrésze még időben elmenekült a Fekete-tengerről. A ke-

leti-tengeri kikötőkben a vörösök mindössze három páncéloszt, Vladivosztokban pedig egyetlenegy ágyúmaszátot találtak. Így azután teljesen új flottát kellett felépíteniük, amely ebben a pillanatban majdnem tengeralattjárókból áll. (Az angol sajtóból ismeretes adatokról, amelyek szerint 90 tengeralattjáró állomásozik a Keleti-tengeren, 40 pedig a Távol-Kelet vizein, nem is egy szót sem a szovjetsajtó.)

Az orosz Maginot-vonal titkai

A legnagyobb szenzációja azonban az ünnepi nyilatkozatok kapcsán tett beismeréseknek az volt, hogy az orosz vezérkar a legnagyobb hitelességgel megállapította, hogy Oroszország nyugati határvonalán a Keleti-tengertől le, egészen a Fekete-tengerig egy földalatti erődítményrendszer húzódik. Az orosz Maginot-vonal „legendáját”, amiről évek óta irtak a német lapok és amit az oroszok állandóan cáfoltak, most maga a vörös hadvezetőség hitelesítette. Az „Izvesztija” egyik munkatársának alkalmá volt a határtól mintegy harminc kilométernyire húzódó földalatti erődítményeket megtekinteni és csodálatos dolgokat mondott el tapasztalatairól. Az erődítményrendszert a legnagyobb titokban építették ki az oroszok s hozzá kell tenni: a Cseka börtönében összegyűjtött százezernyi fogoly munkaerejének felhasználásával. A Maginot-vonal mintájára ez az erődítményrendszer is vasból és betonból készült és számos úgynevezett elhárító központra épül fel. Ezekből a központokból telefonon igazgatják az egész védelmi vonalat tüzérségi, tank- vagy repülő-támadás esetén. Ágyuk, amelyek vízzel vannak elborítva, periszkópok, amelyeknek tükrében minden, a felszínen lejátszódó eseményt figyelemmel lehet kísérni, egy topográfiai rendszer, amelyben minden határmenti fának vagy kőnek külön száma van, úgy hogy koromsötétségben is meg lehet akadályozni az ellenség legváratosabb hadmozdulatát is, kimeríthetetlen élelmiszer- és lőszerkészletek, ezekből áll az orosz határvédelmi rendszer, amely egyébként két, egymástól két óra járásnyi távolságra lévő párhuzamosan futó vonalra épül fel.

Erről a Maginot-vonalról az angol és a német lapok már több ízben irtak, úgyhogy a világnak nem volt nagy szenzáció, a vörös hadsereg ünneplése közben elhangzott nyilatkozatokból ellenben kiderült, amiről eddig az európai lapok nem irtak, hogy ugyanilyen Maginot-vonal húzódik a Távol-Kelet határvonalán is, Mandzsúria mellett.

Az ilyen módon védelemre felkészült Oroszország azonban nemcsak a defenzíva kérdéseivel foglalkozik, hanem nyíltan készül a támadóháborúra is. És pedig két fronton is. Az egyik front a katonai, a másik a világméretű. Varsói jelentés szerint az állami orosz kémiai üzemek egyik főmérnöke feltalált egy mérgező gázt, amelynek hatása minden eddig ismert gáznál borzalmasabb. A most felfedezett mérget mellett azonban a régi, jól bevált mérget is alkalmazza a szovjet — a bolsevizmus mérget. A harmadik internacionálé propaganda-bizottságának legutóbbi ülésén elhatározták, hogy Keleteurópa megdolgozására huszontmillió dollárt fordítanak.

Beszélnék kártyavesztésekről, de az összeg, amit évek alatt elveszthetett, csak jelentéktelennek látszik.

A Weiss Manfréd-, Schossberger-családok nagyon érdeklődnek Ernst tragédiája iránt. Belevonják a tárgyalásokba Herzogékat is, akik nagy hitelezői Ernstnek.

A rendőrség s a család előtt is mind tragiku-

sabban bontakozik ki a szerencsétlen igazgató végzete, közben az Ernst-muzeumban nagy munka folyik, érdekes és nagyszerűnek ígérkező aukciót állítanak össze hú, öreg munkatársai, akik egy életet töltöttek el Ernst szolgálatában. Sirmi szeretnének, fátyolozott a fiú hangja, miközben diktálja az aukcióra kerülő tárgyak leltározását. Furcsa az élet!

NADAS SANDOR.

Vakbélgyulladás miatt

elinapolták Timoceanu orvos-főhadnagy regényének főtárgyalását

Bucuresti-ből jelentik: A hadbírósg csütörtök délelőtre üzte ki Timoceanu-Voda Petre orvos-főhadnagy bűnügyét, aki ellen azért készült vádirat, mert állítólag visszaélt Arabella Armasescu asszony jóhiszeműségével, házasságot ígért az asszonynak, akitől tekintélyes összeget csalt ki. Az ügy előzményei ismeretesebbek, mert Armasescu asszony merényletet követett el annakidején az orvos-főhadnagy ellen, a bíróság azonban felmentette a merénylőt.

A mai tárgyaláson a vádlott nem jelentkezett nevének szólításakor és védői: Mora és Vasilescu (Cluj) ügyvédek közölték az elnökkel, hogy a vádlott gennyes vakbélgyulladással kórházban fekszik. Az ülést felfüggesztették, félóra múlva pedig megjelent a teremben a vádlott, aki egy barátjára támaszkodva lépett a bírói emelvény elé. Mivel Timoceanu főhadnagy a betegség miatt rendkívül gyenge, perét holnap reggelig elnapolták.

Miert kinövelik náthával és hűléssel

BAYER

ASPIRIN

azonnal segít Önön!

Vaida-Voevod Alexandru dr. válaszol gróf Bethlen Istvánnak:

„Egy kis jóakarattal a Románia és Magyarország közötti viszony lényegesen megváltozhat...”

Kölcsönös megnemlámadási szerződés és „gentlemen agreement” a szomszéd-államok között

Bucuresti-ből jelentik: Bethlen István volt magyar miniszterelnöknek a Pesti Napló husvéti számában közölt cikke még mindig foglalkoztatja a politikai köröket. Több nyilatkozatban és cikkben adtak választ vezető politikusok a román-magyar közeledésre vonatkozó javaslatra és ezek között feltétlenül figyelemre méltó dr. Vaida-Voevod Alexandru, a „Frontul Românesc” elnökeinek nyilatkozata, amelyet a budapesti „Pesti Hírlap” kiküldött munkatársának adott.

— Tény, hogy a békeszerződések a kalmárból — mondotta Vaida-Voevod dr. — nézeteltérések merültek fel ama államok között, amelyekből később a kisanant alakult. A határok megállapítása alkalmával elkezdtek ezek a nézeteltérések és Bratianu Ionel annakidején otthagyta a konferenciát, ilymódon tiltakozva az ellen, hogy a jugoszlávoknak a Banat-ra vonatkozó területi igényeit elismerték. Mindezek dacára később, 1919. május 18-ikán Venizelos javaslatára megegyezés jött létre a három állam között. Ennek a szövetségnek azután végleges formát 1921-ben Averescu marsall kormányja idején Take Ionescu külügyminiszter adott és ettől fogva kisanant néven működött a hármasszövetség. A következő Bratianu Ionel-kormány alatt a három állam kölcsönösen lemondott egymással szemben minden területi igényről és revíziós gondtól.

— Elismerem — folytatta nyilatkozatát a volt miniszterelnök — hogy azokban az időkben súlyos helyzetbe került volna bármilyen magyar kormány, ha revíziós programjáról lemond, vagy megegyezést keres a kisanant-államokkal. Mert a magyar politikai élet vezetői, akik a tizenkilencedik századig a feudális gondolat képviselői voltak, nem változtathatták meg hirtelen mentalitásukat, ideológiájukat és politikai taktikájukat. A magyar politika vezetői a monarchia idején a dualizmus keretei között megőrizték feudális privilegiáumaikat és elhalasztották az idők által követelt reformok megvalósítását, így a választóiog megadását, az agrárreform keresztülvitelét és a közigazgatási reformok megvalósítását.

— Ebben a helyzetben óriási érdeme gróf Bethlennek, a gyakorlott és objektív megítélésére képes magyar államférfinek, hogy 1937. március 7-ikén, tapasztalataira

SELECT: 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor
Telefon 2—84.

Ne higgy a lérlenek!

Joan Crawford, Clark Gable, Franchot Tone.

hivatkozva, kívánja az idők és helyzetek változásához mértén nemzete új orientációját és megfelelő bátorsága is volt ahhoz, hogy meggyőződését nyíltan hangoztassa. A román közvélemény ugyanolyan komolysággal és őszinteséggel érti meg a helyzetet és remélem, hogy ezek után a közeledés a két ország között kimélyül. Ha a Népszövetséget új alapokra helyezik, a béke biztosítása a szomszéd államok közötti megnemlámadási szerződések, kölcsönös biztonsági megállapodások és „Gentlemen agreement” útján történhetik.

Bizunk abban, hogy kölcsönös jóakarattal a Románia és Magyarország közötti atmoszféra, a román és magyar nemzet közötti viszony lényegesen megváltozhat.

Ha ez a változás, amelynek lehetőségében hiszünk, tényé válik, a kisanant többi államánál is változás áll be, miután Romániának a kisanantban elfoglalt helyzete egységes akciót kíván. Így tehát a megértés a kisanant többi országára is átterjed.

— Nem akarok ez alkalommal po emizálni Bethlennel. Sajnálom azonban, hogy cikke, amelyben a két ország közötti békéről beszél, egyszersmind az időknek meg nem felelő és kevésbé oportunos célzást tesz. Ha mindig nagyítóval keressük más szemében a szájkát, nem fedezhetjük fel ugyanazt a maunkéban. Ilymódon az a veszély fenyeget, hogy eltévedünk a megbékéléshez vezető útról. Ez pedig nem lenne semmiesetre sem reális politika a jövőre nézve, mint ahogyan nem volt a multban sem Revízió? 1937. március 7-ike óta háborút jelent. Bethlen István azonban békét akar és ezt a célt követi Románia külpolitikája is.

Eddig szó: Vaida-Voevod nyilatkozata, amely bucuresti-i lapokban látott napvilágot.

Levizsgáztatják az arad-i taxisoffőröket és bérkocsisokat

Akik a vizsgán ebuknak, vagy nem jelennek meg, elveszítik forgalmi-engedélyüket

Az arad-i rendőrkvesztura 11.455—937. szám alatt a következő rendelkezést adta ki:

— Az arad-i rendőrség forgalmi ügyosztálya jelentése, valamint a bérkocsikról és berautókról szóló arad-városi szabályrendelet alapján, valamint annak szem előtt tartásával, hogy az arad-i piaci teherkocsik, bérkocsik és autótaxik vezetőinek egy része még ma sem ismeri a város uccáinak hivatalos elnevezését, az alábbiakat rendeljük el:

1. szakasz. Április 26-tól április 29-ig az összes arad-i autótaxik, valamint bérkocsik vezetői vizsgára jelentkeznek egy bizottság előtt, amelynek tagjai: a rendőrkvesztor, a rendőrség forgalmi osztályának vezetője és a bérkocsisok szindikátusának elnöke.

2. szakasz. Azon bérkocsisoknak vagy autótaxivezetőknek, akik a vizsgán sikeresen felelnek meg, láttamozzák forgalmi engedélyüket és továbbra is betölthetik eddigi állásukat, azoktól viszont, akik a vizsgán nem felelnek meg, vagy pedig azon nem jelennek meg az említett időpontban, visszavonják, majd pedig megsemmisítik forgalmi engedélyüket.

3. szakasz. A fenti rendelkezésről értesítik az arad-i bérkocsisok szindikátusát, az autótaxitulajdonosok szindikátusát, valamint a rendőrség forgalmi osztályát.

4. szakasz. A jelen rendelkezés végrehajtásával a forgalmi ügyosztályt bizzuk meg.

Véglegessé vált a Tischler-féle erdőkisajátítási ítélet

Bucuresti-ből jelentik: A Semmitőszék szerda este hirdetett ítéletet a Tischler-féle „móc-per”-ben, amelynek során az Itélőtábla egy esztendei szabadságvesztésre ítélte Popescu Pera felügyelőt, akit okirathamisítással vádoltak. A mócok pert indítottak a Tischler-féle vagyon ellen azon a címen, hogy a kisajátítás alkalmával a felosztott erdőket felülértékelték. A perből kifolyólag került a vádlottak padjára Popescu Pera, aki az Itélőtábla szigorú ítélete ellen felfolyamodással élt. Számos tárgyalás és elhalasztás után a Semmitőszék elfogadta Dongorosi Vințila érvelését, helyt adott a felfolyamodásnak és megsemmisítette a táblai ítéletet. A végső fokon kimondott ítélettel az agrárbizottságnak a Tischler-féle erdők kisajátításánál alkalmazott ármegállapítása véglegessé vált.

CENTRAL 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor
Premier.

GARY COOPER legujabb „Wild West” fi mje:

Virginia

Mary Brian, Walter Huston, Richard Arlen.

HIREK

Az Arad-i Közlöny
uj automata-telefonszámai:

Szerkesztőség... .. 20-14
Kiadóhivatal... .. 11-51

Aradtól Finnlandig

Símitott papírosan nyomott, izéese, ötmásodszoros tördesésű, angol és finn nyelven írt lap érkezett Aradra. Angol címe: „Work and Profits”. Munka és haszon. Finnországban nyomják és a „Finnországi Racionalista Club” kiadásában jelenik meg. Az érdekes lapnak, amely a közelmúltban indult, arad-i szempontból külön érdekessége is van. A lap ugyanis terjedelmes cikket közöl egy arad-i banktisztviselő, Szeredy Gyula, az Arad-i Iparosok Hitelszövetkezetének hivatalnokától.

A cikkben Szeredy Gyula azzal az általa kidolgozott pénzügyreformtervvel foglalkozik, amelyről annak idején az Arad-i Közlöny is részletesen megemlékezett és amelyet tanulmányozás végett Szeredy beküldött a Népszövetség illetékes hivatalának is. A tervezet a Finnországi Racionalista Klub-ban élénk visszhangot váltthatott ki. Ezt tanúsítja az is, hogy Szeredy Gyula tanulmányának a lap első számában teret szentel és az érdekes tervezetet teljes egészében leközölte.

Mi is a célja tulajdonképpen a „Finnországi Racionalista Clubnak”?

Ez a következőkben foglalható össze: A társadalom minden megfigyelőképességgel rendelkező tagja gyakran észrevesz olyan jelenségeket, amelyeket alkalmasnak talál a társadalom érdekében tanulmány tárgyává tenni és olyan megoldást elgondolással vannak, amelyekről úgy véli, hogy gyakorlati átvitelük a társadalom számára hasznos lenne. Neki magának azonban nincs ideje vagy bátorsága elgondolását propagálni és azért az veszendőbe megy.

Akkor azonban, ha valaki a Finnországi Racionalista Club tagja, megvan a lehetőség arra, hogy eszméjét előterjessze és annak haladéktalan megvitatását, sőt megvalósítását előmozdítsa, ha a klub annak értékét elismeri. A Racionalista Club nem politikai szervezet és semmi közös működést nem céloz. Csupán közvetítő szerv, amely a hasznosnak talált elgondolásokat az illetékes intézményekhez juttatja el.

Ebbe a munkába kapcsolódott be az arad-i szövetkezeti tisztviselő, akinek tervezetét most a Racionalista Club tagjai vitatják meg és adnak számára lapjuk útján széles nyilvánosságot.

— A holland trónörökös-pár Németországban. Amszterdamból jelentik: Julianna trónörökös és Bernhard herceg magánlátogatásra Németországba utaztak.

URANIA Telef.: 1-2-32.
5. 7.15, 9.30-kor pon'osan.

A világ legnagyobb filmje folytatás diadalmas útját
„BALAKLAVA” (41-es brigád)

Lord Teny-on nőskölteménye.
... Végzetes szerelem a csodás Indiában. Hatazáz angol lányszás halálrohama a Krimi estében.
ERROL FLYNN, Olivia de Havilland.

— Meggátolja a kormány a cukorárak emelését. Bucuresti-ből jelentik: A kormány gazdasági bizottsága elhatározta, hogy a cukor árának fel-emelését semmi körülmények között sem enged meg.

— Orvos-tábornok inspekción látogatása Arad-on. Előkelő vendég kereste fel ma az arad-i helyőrség parancsnokságát. Sibiu-ból Arad-ra érkezett Manea Ioan dr. orvos-tábornok, hogy itt az ujoncokat felülvizsgálja és általában a katonai egészségügyi intézmények működését ellenőrizze. A magasrangú katonatiszt tiszteletére az itteni orvostisztek közebébe rendeztek a „Dacia” éttermében. A közebében a katonai orvoskar, valamint a katonaság itteni egészségügyi intézményeinek vezetői vettek részt. Manea Ioan dr. vezetőtörzsorvos innen Timisoara-ra, majd Satu-Mare-ra utazik.

— Az olasz Jegybank elnöke Berlinben. Berlinből jelentik: Azzonini, az olasz Nemzeti Bank elnöke ma ideérkezett. Schacht dr., aki szintén ma érkezett vissza Brüsszelből, az olasz vendég tiszteletére visszaállított adott.

— HÁTRASZORULTAK STOROJINET-MEGYÉBEN IS A SZÉLSŐJOBBDALI PÁRTOK. Bucuresti-ből jelentik: A Storojinet-megyei közéleti választások eredménye 21 községben a következő: 120 mandátum a liberálisoké, 54 a nemzeti-parasztpárté, 17 a nemzeti kereszténypárté, 2 a román arcvonalé és 7 a „Mindent a hazáért” párté.

— MEGKEZDŐDÖTT AZ ARAD-VÁROSI ADÓK BEHAJTÁSA. Minden év tavaszán küldi szét Arad-város pénzügyi hivatala az adó-kivetési jegyzőkönyvet és felszólítást a fizetésre. Az idén is most kézbesítették ki a kivetési jegyzőkönyveket és az adózók meglepetve állapították meg, hogy a háztartási alkalmazottak után — a múlt évi 50 leiel szemben — esetenként 180 leit hajt be a város. Érdeklődésünkre azt a választ kaptuk a városi adóhivatalnál, hogy a kormány által lóváhagyott új városi szabályrendelet írja elő, hogy egy-egy háztartási alkalmazott után 180 le városi adó fizetendő.

— Rothbart Pálné temetése. Ma délután fél 3 órakor általános részvét mellett helyezték örök nyugalomra a régi izraelita temetőben Rothbart Pálné született Weiszberger Klárit. A tragikus haláleset következtében mélyen sujtott család iránt megnyilvánuló őszinte részvétnak imponáns megnyilatkozása volt a szomorú végtisztetség, amelyen úgy az elhunyt, mint a család ismerősei, barátai és tisztelői nagy számban jelentek meg. Weisz Sándor főként tartott gyászbeszédét után dr. Vág-völgyi Lajos főbíró tartott mélyenszántó gyászbeszédét, amelyen az eltávozó fiatal élet után maradó hatalmas irt és a szívekre ülő mély, nagy fájdalmat érzékeltette megrázó szavakkal. A gyászbeszéd után a zokogó gyásznép sorjával mellett kísérték a tragikus hirtelenséggel örökre eltávozott fiatalasszony koporsóját végső nyugvóhelyére.

Elárvereztek egy vulkánt

Tokióból jelentik: Nazuko japán város elhatározta, hogy a birtokába tartozó Tibo nevű tüzhányót elárverezteti és a befolyó összegből fedezi adósságait. Az árverésre igen sok kíváncsi gyűlt össze, de kevés árverező. Végre is egy vendéglős vette meg a tüzhányót, aki elhatározta, hogy a kráter közelében vendéglőt épít. A tüzhányó egyébként 160.000 yenért került a vendéglős birtokába.

— Főesperesi kinevezés Arad-on. Dr. Pacha Ágoston megyéspüspök Eisele Mátyás guttenbrunni plébánost az arad-i kerület főesperesévé nevezte ki.

Tegyen egy kísérletet!

Vásároljon

L. KATONA

fűszer-, csemege- és déligyümölcs szaküzletében
Str. Alexandri 1. (Omesou-patika mellett).

Biztosan meglesz elégedve.

Aut. telefon 19-15. 2234

— Mailáth Gusztáv Károly gr. püspökké-szentelésének 40. évfordulója. Cluj-ról jelentik: Az egyházmegyei igazgatótanács szerdán délelőtt tartotta meg rendes havi közgyűlést Vorbuchner Adolf segédpüspök elnöke alatt. A gyűlésen a folyó ügyeken kívül arról is tárgyaltak, hogy miként ünnepeleik meg Mailáth Gusztáv Károly gr. püspökké-szentelésének 40. éves évfordulóját. A püspökké-szentelés 1897. május havában történt.

Megoldás

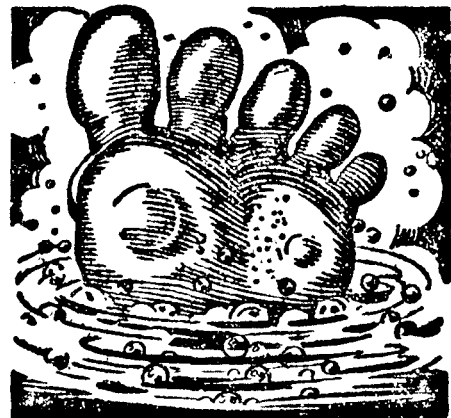
ANTIQUITÉS

— A feleségem megbízott, hogy egy stílusos művész fej-szobrot vásároljak a zongorája fölé... Mit gondolsz, melyik lesz jobb: Offenbach, Bach, vagy Beethoven...?

— Feltétlenül Beethoven. Ugyanis ő már életében süket volt!

ÉRZÉKENY LÁBAK TYUKSZEMEK amelyek ELTŰNNEK

ebben a tejszerű fürdőben
azonnal megkönnyebbülést érez
Az OXIGÉN; a nagy gyógyító

Az eljárás nagyon egyszerű: oldjon fel egy maréknyi Saltrates Rodell-t melegvízben — figyelje meg jól a számtalan apró oxigénbuborék felszabadulását. Amint beáztatja lábait ebbe a felfrissítő tejszerű fürdőbe, a legulsósabb láb és bokafájdalmak is azonnal megszűnnek. A gyulladások, kivörösödések, a lábujjak közötti viszketésgég mintegy varázsszóra elmúlnak, a kihaladt bőrfelületek, a bőrkeményedések begyógyulnak. Az oxigénnel telített gyógyfürdő behatol a szövetek legmélyébe még a legmakacsabb tyukszemek gyökereit is felzúratja úgy, hogy az ujjaival, kiszedheti azokat. A dagadtok eltűnnek, cipőjét könnyedén húzhatja fel, nem fogja szorítani és a járás — amely eddig kín volt az Ön számára — ezután élvezet lesz, oly könnyedén fog járni, mintha lábait szárvat kaptak volna. A Saltrates Rodell-t orvosok rendelik. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

— Működésbe léptek a „patenta fixa” bizottságok. Bucuresti-ből jelentik: Az ország területén ma megkezdtek működésüket a patenta fixa megállapító bizottságok. Május 5-én kezdetét veszi a részvénytársaságok megadóztatása.

— Halálrészelt egy skót katonát az önműködő gépfegyver. Londonból jelentik: Az angliai Bisley-i katonai gyakorlótéren példátlan szerencsétlenség történt. A skót gárda egyik különítménye menetelt a gyakorlótér mellett, amikor a közelben felállított önműködő gépfegyverek egyike tüzelni kezdett. A katonák a földre vetették magukat, a golyó azonban egyiküket halálra sebezte. A rejtélyes ügyben megindult a szigorú vizsgálat.

— Nagy tűz Nádillac-on. Szerdáról csütörtökre virradó éjszaka nagy tűz ütött ki Nádillac-on Vankó András házában. A tűz az istállóban ütött ki, amelynek teteje leégett és a bent lévő 2 ló és 1 juhén a nagy füsttől megfulladt. A vizsgálat megállapította, hogy a tüzet vigyázatlanság okozta, mert petróleumlámpát szartottak éjszaka az istállóban.

— Férfivé operálják a gerelyvetés egyik világbajnoknőjét. Varsóból jelentik: Szofia Smente, aki 1932-ben a gerelyvetés világbajnoka volt, a közeljövőben nemet változtat: műtét beavatkozásnak vetik alá, ennek következtében férfivé válik.

— Ha gyomrát elrontotta, azonnal igyék egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez az emésztőcsatorna tartalmát gyorsan feloldja és biztosan levezeti, a bélműködést elrendezi, az anyagcserét fokozza és friss közérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

— Arad-i katona halálos szerencsétlensége. Az Arad-i Közlöny rövidesen beszámolt arról, hogy Arad és Aradul-Nou között a vasúti hidon egy katonát halálragasztott egy vonat. A szerencsétlen embert a sínek mellett egy későbbben arra haladó vonat mozdonyvezetője fedezte fel, aki már akkor utolsó perceit élő katonát behozta Arad-ra a katonai kórházba. Itt azonban már nem lehetett rajta segíteni és a mindkét lábát vesztett katona a műtőasztalon meghalt. Megállapítást nyert, hogy Schwamm Jánosnak hívják, az arad-i gyalogezredben szolgált. Azt azonban nem sikerült megállapítani, hogy öngyilkosság vagy véletlen szerencsétlenség következtében került a vonat alá. A katonai hatóságok a rendőrséggel karöltve vezetik a vizsgálatot az ügyben. A tragikus halált halt katona hozzátartozóit ma értesítették a szerencsétlenségről.

Bünpör lett egy arad-megyei temetésből

Öt falusi gazda került csütörtökön délelőtt az arad-i törvényszék első szekciójánál a vádlottak padjára, azzal vádolva, hogy megtámadták a község papját. A bünpör előzményei a következők: 1936. őszén Aranea arad-megyei községben meghalt egy asszony. Miután az elhunyt családja, valamint barátai ellenséges viszonyban voltak Dranau aranea-i görög keleti lelkésszel, elhatározták, hogy Drecin Teodor tárnova-i lelkész kéri fel, hogy a temetési szertartást elvégezze. A tárnova-i pap megérkezett Aranea-ra és lelkész-kollegájánál szállt meg. Oda ment a hozzátartozókból és barátokból álló tiztagu küldöttség, hogy megkérje a szertartás elvégzésére, Drecin Teodor azonban kijelentette, hogy a kérésnek nem tehet eleget, mert pár perccel előbb érkezett és fáradt, különben is sürgős munkája van. A hozzátartozók ekkor oly fenyegetően léptek fel, hogy Dranau lelkész feleségével együtt a ház hátsó kapuján menekült ki és csak a csendőrség közbenjötté akadályozta meg súlyosabb események történetét.

Az incidens következményeképpen Pavel Mihai, Crisan Medrea, Marc Ioan és két társuk az arad-i büntető törvényszék elé került. Tagadták, hogy a lelkészt megtámadták volna, kijelentették azonban, hogy erősebben léptek fel, mert felháborodtak azon, hogy a tárnova-i pap nem akarta a temetési szertartást elvégezni. Kihallgatták Drecin lelkészt is, aki kijelentette, hogy akkor érkezett utról és miután már idős ember, rendkívül fáradt volt. Petica Petrila dr. védő kérdésére azonban kiderült, hogy az elhunyt asszony, akinek holtteste egyébként több napig feküdt a lakásban, a lelkészlaktól számítva a harmadik házban lakott. A bíróság végül újabb tanúk kihallgatását rendelte el és a tárgyalást május 27-ikére halasztotta.

— ZÜRICH I ZARLAT. Páris 19.57 és fél, London 21.53, Newyork 438.75, Milánó 23.07 és fél, Amsterdam 240.27 és fél, Berlin 176.40, Prága 15.32, Varsó 83.20, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— BUCURESTI-I HIVATALOS ARFOLYAMOK. (Az alábbi számok a Banca Nationala eladási árforlyamait tüntetik fel. Zárójelben az árforlyamokat a 38 százalékos felár hozzászámításával közöljük.) Francia frank 4.55 (6.28), angol font 502.00 (692.76), dollár 102.50 (141.45), lira 5.1966 (7.172), holland forint 55.70 (76.94), csekkorona 3.55 (4.90), zloty 19.25 (26.56), dinár 3.05, pengő 27.50, osztrák schilling 27.50, svájci frank 22.90 (31.53).

Lányi orvosi műszer- és kőtszer-üzlet Neuman-palota. Telefonszámja 14—26.

— BUCURESTI-I MAGANÁRFOLYAMOK. Francia frank 8.00—8.10, angol font 860—870, dollár 165—170, holland forint 92—94, német márka 39—40, csekkorona 5.60—5.70, zloty 30—31, pengő 34—35, osztrák schilling 33.50—34.50, dinár 3.60—3.70, svájci frank 41.00—41.50.

— Öngyilkosság Pancota-n. Az arad-i ügyészséghez ma jelentés érkezett, amely közölte, hogy Péter Lajos 72 éves pancota-i lakos házában felakasztotta magát. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— AZ OSZTÁLYSORSJÁTÉK tegnapi. II-ik osztályának húzása a 147.997. számú melléksorsjegy 100.000 lelt nyert. Ezen sorsjegyet a szerencsés nyerő a GOLDSCHMIDT BANKBAN vásárolta. Érdekes, hogy az I. osztályban is a Goldschmidt Banknál vásárolt sorsjeggyel nyerték a 100.000 leles bélyegnyereményt és ez újabb bizonyította a Goldschmidt sorsjegyek hagyományos szerencsésének.

— Halálos szerencsétlenség Bucuresti mellett. Bucuresti-ből jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt Moinești és Comanesti között a vasúti átjárónál. Tegnap este egy tehervonat elütött egy kétlovas kocsit, amelyen Crista Traian és Magdu Elena ültek. A mozdony mindkettőjüket halálraágazolta.

— MA az alatti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

NIEDERMAYER, Piața Sf. Sava.
HAJÓS, Bulv. Regina Maria 8.
KAIN, Piața Avram Iancu.

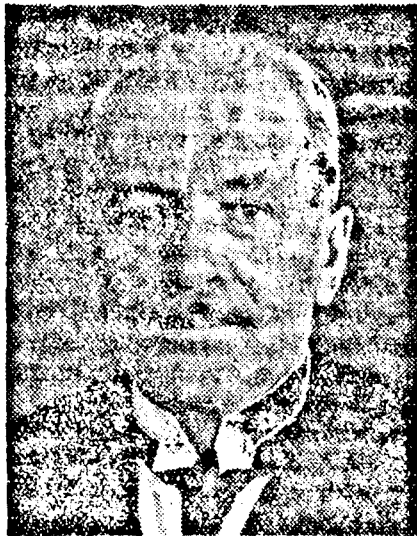
A gyomor gárai ellen

egy bevált gyógyszer a „Leopills”

E pillák rövid használata után már megszűnik a terhés gásképződés anélkül, hogy e szer kellemetlen mellékhatást okozna. Eppen ezért „Leopills” emésztőszernak is ajánlható nehéz ételek fogyasztása után. Minthogy tisztán növényi anyagokból készült hashajtó, a „Leopills” — anyhe és biztos hatása révén — teljesen különbözik a többi kémiai anyagból készült hashajtóktól, amelyek alkalmazása igen gyakran kellemetlen hatást vált ki. Dobozok 30.— és 80.— leiert minden gyógyszertárban és drogériában kaphatók.

LEOPILLS

— A lengyel köztársasági elnök Bucuresti-ben. Bucuresti-ből jelentik: A Lupta jelentése szerint a június 8-án megtartandó restaurációs ünnepségen

számos más külföldi államférfin kívül Moscicky, lengyel köztársasági elnök is résztvesz.

— Az Osztálysorsjáték II-ik osztályának húzási eredménye. Lei 1.000.000 4464. Lei 500.000 37764. Lei 200.000: 6792. Lei 100.000: 54488, 44561, Lei 50.000: 11595, 47627, 56444, 57893. Lei 2272-t nyert a 73, 76 és 94. számú végződések. Melléksorsjegyek: Lei 1.000.000: 309818, Lei 200.000: 362232, 365882. Lei 100.000: 147997, 149459, 164182. Lei 50.000: 130632, 238037, 324940, 376289. Lei 228-at nyertek a következő végződések: 122, 337, 339, 407, 414, 568, 601, 624, 911, 969.

— Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknek a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűviz — reggel éhgyomorrra egy kis pohárral — nagyfontosságú szolgálatot tesz azzal, hogy igen könnyű, lágy székletet és kielégítő emésztést biztosít. Az orvosok ajánlják.

Husvétii kirándulás Băile-Moneasă-ra

KAUFMANN pensióba teljes ellátás szobával 70 lei

50% vasuti kedvezmény.

Jelentkezés: **Sándor Iván** sorsjegydában. 2317

— Koszorumegváltás. Rothbart Pámé szül. Weiszberger Klári ravatalára szánt koszoru megváltása címen a további adományok folytak be a szeretetház javára: Szatmári Rezső 500, Grosz Simon (Timisoara) 500, Rothbart Ede és neje (Oradea) 250, Weisz Nándor és neje (Oradea) 250, Rothbart Endre és neje 250, Rothbart Zoltán és neje 250, Rothbart László 250, Berkovits István (Vața de Jos) 200, „Azuroi” 200, Keményitőgyár, Arad 200, Weiszberger Henrik 200, Mezei Miklós és neje 150, Berkovits Dániel 150, Weisz és Haász 100, Kauders Mórné 100, Szigeti Oszkár 100, Kovács Miksa 100, Kerpel Izsó 100, dr. Székely László 100, Weiszberger Tibor 100, Fischer Mór 100, Schwarz Arthur 100, Klein Oszkár 100, dr. Steiner József 100, dr. Kurzer Károly 100, Schwarz Vilmos 100, Lefkovic Armin és Jenő 100, Illés János 100, Busztin Sándor 100, Schwarz Simon és Fiai 100, Kornis Márton 100, Fuchs Nándor 100, Czizler Kálmán (Halmagiu) 100, Atlasz Zsigmond 100, Schul Benő 100, Adler Dániel 100, Nagy János 100, Schulhof Lajos 100, Jakobovits Zoltán 100, Kaika Jenő 50, „Manon” 50, Weitzen Aladár 50 leit.

Szerencsés számok az osztálysorsjáték legújabb húzásán

Az Állami Osztálysorsjáték csütörtökön megtartott húzása főbb nyereményeinek listája a következő: Egymillió lelt nyert a 4.464 szám, 500 ezer lelt a 37.764 szám, 200 ezer lelt a 6.792 szám, 100 ezer lelt az 54.488 és a 44.561 szám, 50 ezer lelt a 11.595, 47.627, 56.444, 57.893 számok nyertek 2272 lelt nyertek mindazok a sorsjegyek, amelyek számainak végződése: 73, 76, 94. A melléksorsjegyek húzásainak eredménye a következő: Egymillió lelt nyert a 309.818 szám, 200 ezer lelt nyert 362.232 és a 365.882 szám, százezer lelt nyert a 147.997, 149.459, 164.182 szám, míg 50 ezer lelt a 130.632, 238.037, 324.940, 376.289 számok nyertek. 228 lelt nyertek mindazok a melléksorsjegyek, amelyeknek száma az alábbi számokkal végződik: 122, 337, 339, 407, 414, 568, 601, 624, 911 és 969.

Japan—szovjet-tárgyalások Tokióban

Tokióból jelentik: A Doney-iroda jelentése szerint Jurenev szovjetnagykövet és Sato japán külügyminiszter között folytatják a tárgyalásokat a japán és orosz kapcsolatok megjavítása érdekében.

— Turisztika. A „Carpat” turistaegyesület Czárán-osztály kirándulásai. Április 17-én, szombaton délután fél 3 órakor indulás a villanyossal. Utirány: Halta Livada, Casoia, másnap vissza. Vezető: Timkó Ernő. 18-án indulás a 8 órai villanyossal. Az utirányt a vezető a villanyoson adja meg. Vezető: Kiss Géza. A menház-bizottság elhatározta, hogy a menedékház környékét fenyőfákkal ülteti be. Felszólítjuk a turistákat, hogy a most érkezett 2000 darab fenyőfa elültetésében személyes közreműködésükkel, munkájukkal a menház-bizottság segítségére legyenek.

A perovesztes istenség

Különös per ért véget a brit birodalom legfőbb titkos tanácsa előtt. Egy kalkulált bálvány indította a pert két kereskedő ellen. A kereskedők elődel 1888-ban céget alapítottak, amely egy házi istenség védelme alatt állott. A bálvány segítségével az üzlet úgy felvirágozott, hogy a cégtulajdonosok végrendeletükben úgy intézkedtek, hogy haláluk után a cég az Isten tulajdona legyen. Így is történt. Az üzletet az alapítók utódai vezették tovább, részesedtek is a jövedelemből — de sokkal nagyobb mértékben részesedett belőle az Isten, illetve az azt képviselő egyházi szervezet. Az utódok most elhatározták, hogy a céget kettéosztják és kisebb részét örökre odaajándékozzák az Istennek. A bálvány ebbe nem akart beleegyezni és pert indított, amely miután megjárta az összes indiai bíróságokat, végül a birodalmi titkos tanács elé került. A titkos tanács úgy döntött, hogy az utódoknak joguk van az Isten „végkielégíteni”, miután a végrendelet eszmel célja csak az lehetett, hogy a cég jövedelméből az Isten tiszteletéről és szobrának karbantartásáról gondoskodjon.

— Megjelent a „Pesti Futár” legújabb száma. Rendkívül érdekes és bő tartalommal jelent meg a „Pesti Futár” április 15-i száma. Minden oldal külön szennáció, érdekesebb a legjobb regénynél, mert szereplői ismert budapesti emberek. Kapható mindenütt. Ára 16 lei. Megjelenik minden 1-én és 15-én. Mutatványszámot készségezzel küld a kiadóhivatal: Budapest, V., Báthory-u. 23.

„OLLA” Gummi. — Orvosilag ajánlva. Huszonhat állam egészségét óvja. — Ügyeljen az „OLLA” márkára, ne fogadjon el utánzatokat.

— Egy magyar nemes kirohanása az antiszemiták ellen. Havas Károly: A polgár áldemokráciája. Pár szál rózsza, hat üzlet, egy nizzai palota és egy bucuresti-i villa története. Lehár Ferenc kinos aiférja saját szerzeményeivel. Kétségbeesítő helyzetben tengődik az ország képzőművészetiarsadalma. Razzitát a rossz szokások ellen. Mi van a timisoara-i levegőben? Ungár Imre dr. beszámolója a hét művészi eseményéről. Reicher Jenő dr. sportkrónikája. Új rovat a „Nézzük csak közelebről...” és szennáció a Bélyeggyűjtés rovat az „Ország-Világ” legújabb számában. Kizárólag előfizetés útján kapható.

Eredeti angol szöveget
különlegességeink beérkeztek

Huppert és Goda

Arad, Str. Britiu 13.
Telefon 1231. 2197

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Nagy érdeklődés mellett kezdődött meg Arad-on az új adókiivetés

Az első nap az orvosok adóját állapították meg és több esetben 25—30 százalékkal emelték az adóalapot — A három évre megrögzített adócsoportha sorozott kereskedők egyrésztének jóvedelmét magasabban állapították meg, mint amennyi három-négy évvel ezelőtt volt — A kerületi pénzügyi felügyelő szigorúan ellenőrizte a kiivetéseket, nehogy inkorrektiségek fordulhassanak elő — Dr. Jeller Ioan inspektor nyilatkozata az esetleges visszaélések megakadályozásáról

Az e hó elsején életbelépett, módosított adótörvények alapján csütörtökön reggel kezdődött meg Arad-on az egyenesadók megállapítása az 1937—38. költségvetési évre. Mint már közöltük, Arad-on négy bizottság működik, amelyek a pénzügyigazgatás épület második emeletén dolgoznak. A speciális bizottság, mely a 32. sz. szobában működik, csütörtökön az orvosok adójának megállapításával foglalkozott. A kincstár megbízottján kívül most is részt vett a tárgyaláson az orvoskamara képviselője is.

Az első nap sorra került orvosok kijelentették munkatársunknak, hogy mintegy 30 százalékkal magasabb adóalapot javasolt a pénzügyigazgatóság a múlt esztendővel szemben, de ha az adózó megdönthetetlen adatokkal tudta igazolni, hogy jóvedelme nem változott, úgy a kincstár képviselője méltányosabb álláspontot helyezkedett. Például egyik arad-megyei nagyközségi, általam ismert kiváló orvost a múlt évben 90 ezer lei jóvedelem után adóztaták meg, de az idén 120 ezer leire emelték a jóvedelmi adóalapot, ő azonban ezt nem fogadta el. Az orvosok után a többi szabadfoglalkozásúak járulnak a bizottság elé. Felhívjuk az adózók figyelmét arra, hogy a kiivetési tárgyalásra vigyék magukkal mindazokat az okiratokat, szerződéseket és hasonló dokumentumokat, melyekkel meggyőzhetik a kincstár javaslatát.

Ugyancsak a második emeleten levő adókerületi hivatalokban kezdtek meg csütörtökön reggel a „patenta fixa” néven ismert, három évre megrögzített adó kiivetését is, amelyről az alábbi hivatalos adatokat közölték az Arad-i Közlöny belső munkatársával:

A néhány esztendővel ezelőtt nálunk is meghonosított három éves adómegrögzítésről megállapította a pénzügyminiszterium, hogy nagyon jól bevált, a különböző szakmákban határozott javulás tapasztalható, amit néhány cégtulajdonos maga is megerősített a pénzügyigazgatás megbízott helyszíni szemléje alkalmával. Ugyanis konstataáltak, hogy a három éves adómegrögzítés lehetővé tette a zavartalan üzleti kalkulációt, mert évekig nem kellett a pénzügyigazgatóság esetleg téves új adókiivetését tartani és nem kellett attól félni, hogy a kincstárral súlyos adódifferenciák támadnak. Ezért a patenta fixába sorozott adózók meglepéssel nyilatkoztak arról az új rendszerről. Az egyik legnagyobb adókerületben működő ellenőr a következő adatokat közölte velünk:

— A patenta fixában levő adózók közül az utóbbi három-négy évben az alábbi üzleti szakmák jóvedelme emelkedett kétségbevonhatatlanul: a finomabb textil-, a divat-, a kötött-, a rövid-, a játékaru, a speciális cukorka- és bonbonkereskedelmé, szóval az olyanoké, akik fényűzési cikkekkel, vagy drágább ruházati árucikkkel foglalkoznak. Továbbá a nőifodrászoké, egyes manikűr-szalónoké és ezekhez hasonló szakmáké. A parasztiakkal foglalkozó üzletek jóvedelme általában nem emelkedett, mert a falusi gazdák anyagi helyzete nem javult. Akik állatkereskedést folytattak, azok természetesen jól kerestek, mert a külpolitikai zavarok miatt különösen a lovak ára emelkedett három-négyszeresre is.

— Ami a kisiparosok helyzetét illeti — folytatta informátorunk — pontosan megállapítható, hogy igen sok esetben olyan nagy adót vetettek ki rájuk, amelyek erősen túlhaladták

ezeknek a kisembereknek teherbíróképességét és ezért le fogjuk szállítani az adójukat. De például a mészárosok és hentesek jóvedelméről ez nem mondható és az ő adójukat általában fel kell emelnünk. Olyanok is vannak közöttük, akiknek három-négy évvel ezelőtt csak 80—90 ezer lei volt az évi jóvedelmük, de időközben 3—400 ezer leire emelkedett ez, mint azt a vághid igazgatóságát és más hivatalos forrásból szerzett adataink igazolják. A pénzügyminiszteriumnak az a kívánsága, hogy minden egyes levágott sertés, vagy marha után átlag 300 lei bruttó jóvedelmet vegyünk az adókiivetés alapjául. Hogy a tárgyalásokon sikerül-e a kincstár megbízottjának ezt a felsőbb utasítást érvényesíteni, az ma még nem állapítható meg — fejeződött be a nyilatkozat.

A fentiekből konstataható tehát, hogy a most megkezdődött adótárgyalásokon erős harcot kell vívni az adózóknak a kincstár előírásával szemben.

Munkatársunk beszélgetést folytatott még az Arad-on tartózkodó Jeller Ioan dr. kerületi adófelügyelővel, aki ezután minden héten átjön Arad-ra és a pénzügyigazgatóság első emeletén levő hivatali helyiségében fogadja azokat, akiknek panaszai vannak az adókiivetés, vagy az azt megelőző előkészítési eljárás ellen. Dr. Jeller inspektor az alábbi érdekes kijelentéseket tette eöttünk:

— A pénzügyminiszter ur utasítása szerint általában nem az egyenesadókat, hanem a közvetett adókat kell emelni, hogy a megnövekedett állami kiadásokra megfelelő fedezetet biz-

és én helyszíni vizsgálatom alapján nyomban elintézem a kifogásokat. Ez alatt természetesen nem azt értem, hogy elő akarnám segíteni az adókiivetés alóli kibuvást, hanem a pénzügyi tisztviselők esetleges illegális honorálásait akarom megakadályozni. Senkit sem akarok eldözni, de minden tárgyilagossággal teljes objektivitással azonnal orvosolok — fejezte be felvilágosításait a kerületi pénzügyi inspektor.

B. L.

Elégedetlenség az iparban a nyersanyag behozatalára előírányzott devizák csökkentése miatt

București-ből jelentik: A gazdasági bizottság ülésén Mița Constantinescu bankkormányzó közölte, hogy a Nemzeti Bank előíránzata szerint a következő évnegyedben 2900 millió lei értékű lehet a behozatal. Ilyen összeg áll a behozatal céljaira szabadon és utalható formában. Ebben az összegben benne foglalják már az a 130 millió lei is, amit Németországnak gépek és nyersanyagok behozatalára engedélyeztek, ezenfelül az a 700 millió lei, amelyet ugyancsak Németországnak kapott meg, mégpedig azért, mert az előző évnegyedből ilyen értékű kvótája maradt el.

Az iparügyi miniszter jelentése szerint a Nemzeti Bank által kimutatott érték kevés és azzal Románia ipara meg nem elégedhetik. A következő évnegyedre legalább 3800 millió lei értékű importengedélyt kell kiadni, miért is az iparügyi miniszterium azt kéri a Nemzeti Banktól, hogy az engedélyezett kvótát emelje fel. Az iparügyi miniszter és a Nemzeti Bank ellentétes véleményét a gazdasági bizottság nem döntötte el, de általános feltűnést keltett, hogy a bizottság ülése előtt Tătărescu miniszterelnök és Pop Valer dr. kereskedelmi és iparügyi miniszter hosszas és beható tanácskozást folytattak.

= Cáfolják a turista-lei bevezetéséről elterjedt híreket. Külföldi lapokban ismét felmerült a hír, hogy országunk is bevezeti az úgynevezett turista-leit. Ez a lei jelentékenyen olcsóbb lenne, mint akár a magán-, akár a hivatalos forgalomban kapható valuta és lehetővé tenné, hogy az idegen Románia területén igen olcsón élhessen. A turista-leit, mondják ezek a külföldi lapok, az idegenforgalom fellendítése céljából vezetnék be nálunk. Ezzel a hírrel kapcsolatban a Rador közli, hogy a turista-lei bevezetéséről szó sem lehet.

Háromnapos kirándulás május 1-től 3-ig Băile-Herculane, Ada-Kaleh sziget, Orșova, Cazana szoros.

Részvételi díj 3 napi teljes ellátással, vasuti és hajójegy ki és beszállítási költségek, összes illetékek és borraivalók

Consum tagoknak 6 havi részletre ... Lei 890.—
Készpénzutasoknak ... .. Lei 920.—

Jelentkezni lehet: **Consum Kereskedelmi Részvénytársaság**
irodájában Arad, Bul. Reg. Maria No. 13. 1982

Jelentkezési határidő 1937. április 20.

tosítsunk. A pénzügyminiszter ur csak azoknál az adózóknál kívánja az egyenesadó emelését, akiknek helyzete számottevően megjavult. Ugyanis az állam külkereskedelmi mérlege egyes szakmáknál jelentékenyen javult, exportunk számottevően növekedett, ami indokolta teszi, hogy ezekben a szakmákban dolgozó vállalatok, cégek, kereskedők és iparosok adóját, jóvedelmük növekedésének arányában, emeljük. Ami a patenta fixába sorozott adózókat illeti, azokra az új törvény pontosan megállapítja az adóemelés mérvét, ami indokolt is, mert ezek az adózók nem fizetnek komplementáris adót. Kérem, azt is szíveskedjék megírni, hogy az adókiivetésnek és az azt megelőző eljárásnak tökéletesen korrektnek kell lenni, mert a miniszter ur utasítása ezt a leghatározottabban előírja. Akiknek az eljárás korrektsége ellen jogos panaszuk van, azonnal forduljanak hozzám

= MEGÉRKEZTEK A MUNKÁSBIZTOSÍTÓ PÉNZTÁRI ÚJ KÖNYVEK ÉS BÉLYEGEK. Néhány hétig tudvalevőleg hiányoztak a munkásbiztosító pénztári új könyvek és bélyegek, amelyekből azonban már tegnap többszáz példány érkezett Arad-ra és ugyancsak megkapta az arad-i hivatal az új bélyegeket is és ezek a bélyegárudákban is beszerezhetők.

= Április 30-a után nem fogadják el a részvénytársaságok és szövetkezetek adóvallomási ivateit. A pénzügyminiszterium szigorú rendelete alapján az arad-i adókiivetési pénzügyigazgatóság vezetősége figyelmezteti az arad-i és vármegyei részvénytársaságokat és szövetkezeteket, hogy adóvallomási ivateit és legutóbbi évi mérlegüket legkésőbb április 30-ig okvetlenül nyújtsák be a pénzügyigazgatósághoz, mert az adókiivetés esetleg már május 5 előtt megkezdődik. Mivel mostanig kevesen nyújtották be vallomási ivateit, arra is figyelmeztetik, hogy az új adótörvények alapján a legsúlyosabb büntetést alkalmazhatják a késedelmezők ellen.

Tánase Revü Színház

Holnap, szombaton este 9 órakor mutatja be a Teatrul Orăsenesc—Városi Színházban Abrahám Pál vi- **Hawai Rózsáját**, Szerényi Ferenc (Fred Donald) a Theater lágirü operettjét, an der Wien tagjának felléptével.

Jegyek Libreria Diecezanában kaphatók.

Színház - Művészet

Jön: „Hawai rózsája“

Április 17-én játsza Arad-on Tánase társulata

Április 17-én — mint jeleztük — a bucurești-i Tánase-társulat játsza Arad-on Abrahám Pál világsikerű aratott operettjét, a „Hawai rózsája“-t. A számtalan képből álló káprázatos revü-operett iránt Arad-on városzerte nagy érdeklődés nyilvánul meg s az érdeklődés nem kevéssé szól a darab egyik főszerepét játszó Fred Donald személye iránt is, aki tudvalevőleg az arad-i származású Szerényi Ferenczel azonos. Fred Donald a „Theater an der Wien“ tagja volt mielőtt București-be került, de most már hónapok óta a főváros kedvenc sztárja.

A Carabus-színház országos turnéja alkalmával érinti Arad-ot s eddig mindenütt zsúfolt házak tapsoltak a pompás kiállítású, ragyogó táncszínművekkel tarkított előadásnak. Érdekes megemlíteni, hogy a táncszámokat Bobby Gray, a neves táncos tanár tanította be, aki úgy a bécsi, londoni, mint a budapesti előadás táncait készítette elő. Mint Tánase direktor közli, szó van róla, hogy az arad-i előadást maga Abrahám Pál szerző és Bobby Gray is végig nézik. A „Hawai rózsája“ előadására jegyek már csak mérsékelt számban kaphatók a Diecezana-papírüzletben és szombaton este a színház pénztáránál.

* **MEGKEZDTEK ARAD-ON A SZÍNHÁZI BÉLYEGEK ALKALMAZASÁT.** Az arad-i pénzügyigazgatóság értesítette a színház igazgatóságát, hogy április 15-1 hatállyal életbelépett a színházi bélyegekre vonatkozó rendelkezés. Ennek értelmében a jövőben minden egyes színházjegyre 2 lejes színházi bélyegyet kell ragasztani.

* **„Egy bolond százat csinál“.** Nagy táncos vígjopertt premierje ma este. Ma este 9 órakor ismét bemutatja előadást tart a színház és ez alkalommal az „Egy bolond százat csinál“ című pompás operett-újdonosság kerül színre ragyogó szereposztásban, az operettgyűjtes legjobbainak felépítéssel. Az „Egy bolond százat csinál“ főszerepeit Gábor Mara, Berecz Mancsi, Varga Ilus, a kettős szerepet játszó Lukács Ede, Szendrey Misi, Tarnay József, Kozma Hugó, Derecskey Pál és Kun Dezső játsszák, tehát a sláger-operettek kipróbált, márkás erősséggel, így a ma este 9 órakor kezdődő premier-előadás közönsége minden bizonytalanságot kitűnően fog szórakozni és mulatni az „Egy bolond százat csinál“ minden jelenetén és egy kellemesen eltöltött színházi élmény emlékével távozik az előadásról.

* **A „Szűz és a gödölye“ utóljára hétfőn este mozihelyarákkal!** A „Szűz és a gödölye“ legutóbbi mozihelyáras előadása alkalmával százával ment el a közönség a színház esti pénztárától, mert már nem kapott semmiféle jegyet. Így az igazgatóság számtalan oldalról jött megkeresésre kénytelen volt még egyszer műsorra tűzni ezt a pompás és óriási sikert elért Zilahy-színház-újdonosságot. „A szűz és a gödölye“ tehát ismét színre kerül, ez alkalommal azonban utóljára, hétfőn este 9 óral kezdettel, mozihelyarákkal.

* **Szombaton este és vasárnap délután 3-kor román előadások lesznek a színházban, így a magyar színház legközelebbi előadása vasárnap délután 6 órakor és este 9 órakor lesz.** Mindkét alkalommal a ma esti operett-premier: az „Egy bolond százat csinál“ című ragyogó vígjopertt-újdonosság kerül színre, rendes helyárok mellett.

Fizessen elő

az „Arad-i Közlöny“-re!

Az Oeuvre külpolitikai munkatársnője a francia és az angol hölgyek politikai érettségéről

Geneviève Tabouis francia újságíró nő nyilatkozik a nők választójogáról

Párisból jelentik: Néhány nap óta nemcsak Franciaország, de az egész világ közvéleménye, főként pedig a diplomáciai körök nagy figyelmet szentelnek annak a botránynak, amelyet egy álhírlap-író okozott s amelyből kis híján nemzetközi konfliktus keletkezett. A szóbanforgó hölgy arra használta fel parlamentli újságíróigazolványát, hogy szorgalmassan eljárjon a képviselőházba és interjúk, beszélgetések, nyilatkozatok ürügyén megközelített egyes „érdekes“ embereket, olyan államférfiakat, akik „pályáján“ segíthették.

Hogy a francia újságíró nők jó hírnevén ezáltal esett csorbát kiközösöljem, felkerestem ma a leg híresebb és legtekintélyesebb párisi kolléginát, akinek cikkei naponta közel egymillió ember várja és olvassa, aki kormányokat dönt és külpolitikai bonyodalmakat intéz el. Néha azonban éppen Tabouis asszony okozza a komplikációkat kitűnő forrásból szerzett értesüléssel. (Hogy csak egy példát mondjak, ő volt az, aki elsőnek tudta meg és adta közre a Laval—Hoare-féle abessziniai béketerv pontjait és ezzel megakadályozta a tervezet megvalósulását.) Cikkeire gyakran hivatkoznak a legtekintélyesebb külföldi és francia lapok. Megesett például, hogy a „Völkischer Beobachter“ egész oldalt szánt rá arra, hogy önagysága értesüléseit megcáfolja.

Geneviève Tabouis-nak hívják önagyságát. Az „Oeuvre“ munkatársa. Az ő külpolitikai fejtegetéseit hozza ez a mérsékelt baloldali napilap, első oldalának legszembetűnőbb helyén. Diplomata és államfők remegnek tőle. Pedig alacsony, vézna, sápadt kis nőcske. Amikor meglátom, alig tudom elhinni, hogy a „nagy“ újságíró nővel van dolgom. Csak nagy két szemében lappang acélos keménység. Am ez is el-elbujik a beteges és fáradt pillák mögött. Szemernyi pirosítót sem használ ami Párisban a legnagyobb ritkaság.

Kora meghatározhatatlan, de feltétlenül túljár a negyvenen. Elárulja, hogy férje és két gyermeke van. Naponta 16 óra hosszat dolgozik és ugyszólván alig alszik. Igaz, hogy nem is esik nehezére: álmatlanságban szenved.

Régisegtudományi íróként kezdte pályáját. Száraz, komor történelmi témákról írt vaskos, kimerítő, tudományos történelmi könyveket. Ott sorakoznak a könyvespolcán időrendben. Az egyik címe: Salamon. A másik Nebukadnézáról, a harmadik Tut-Ankh-Amonról szól. A múlt politikai és kortörténelmi tanulmányozásán keresztül jutott el a modern kor problémáinak kutatásához.

— Tizenhárom éve vagyok újságíró — mondja. — Naponta három cikket diktálok telefonba (mert a szerkesztőségbe soha nem járok be). Egyet az „Oeuvre“-nak, egyet a Bordeauxban megjelenő „Petite Gironde“-nek, egyet pedig a legnagyobb marseillei lap számára. Mind a három cikk politikával foglalkozik, de valamilyen más és más szempontból. Természetesen a meggyőződésemet nem cserélem.

— Öt évig éltem Genfben, — beszél — onnét riportokat, társadalmi és politikai eseményeket, vacsorák, ebédek leírását küldtem lapjaimnak. Öt évi gyakornokoskodás után beletanultam a mesterségbe. Ismerem minden csinját-binját. Ekkor tehát a külpolitikára adtam magam. Lengyelországban, Németországban, Amerikában jártam tanulmányúton, különböző államférfiak kíséretében.

Politikára kerülődik a szó és ez jó alkalom arra,

hogy megkérdézzem önagyságától, mi a véleménye a nők választójogáról, főleg a francia nőkről. Ezeknek ugyanis még nincs!

Szeme kissé megélenkül, amikor kifejezi nézetét:

— A francia képviselőház elvben már megszavazta a nők választójogát. Mindenestre passzív részét, amely a nőket választhatókká teszi, de nem választókká. A szenátusban azután megakadt a javaslat. Meg kell várunk néhány öreg szenátorbácsi halálát — akkor azután újból elő lehet venni majd a szöveget a porréteg alól.

— Tény, hogy a mai parlamentli többség gerince, a radikális párt is, keményen ellenzi a nők aktív választójogát, pedig máskülönbben előharcosa az emberi jogoknak. Ennek azonban az az oka, hogy a francia nő politikailag még éretlen. Ez persze nem vonatkozik rendkívüli képességű írónőinkre s egyéb női vezéregyéniségeinkre. Ellenben áll a nagy többségre. Az angol nőnek bátran megadhatták a szavazójogot. Mert száraz, logikus és józan. Nem egykönnyen veszíti el a fejét. A francia ezzel szemben sokkal kevésbé logikus, több benne az ötlet, a szeszély, a fantázia, ami lehet érény is, csak éppen nem a politikában s az állam ügyeinek intézésében. Ezenkívül a francia nő nagyrészt buzgó katolikus és a mai kormányzat attól tart, ha megadnák nekünk a választójogot, ezzel tulajdonképpen a francia katolikus egyház kezébe tennék le az ország irányítását, mert hiszen a nők többen vannak nálunk, mint a férfiak... De félnek attól is, hogy ha a nők bekerülnek a parlamentbe, senki sem törődik majd azonlul a „komoly“ ügyekkel. Ebből pedig baj származhatnék...

A. Gy.

Kényelmesen, olcsón és gyorsan utazhat!

ÉSZAKAMERIKA (KANADA) KÖZÉPAMERIKA (Venezuela, Kolumbia, Equador)

DÉL AMERIKA (Chile, Peru) és minden jelentősebb világkikötőbe a

Hamburg-Amerika Linie

hajóival. — Hajójegyek a Banca Nazionale kurzusan válthatók.

Felvilágosító-ak, prospektusok:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R. képviselőjénél

Künstler A.

Vizum- és utazási irodája 461 Arad, Bulev. Regina Maria No. 24. Telefon 88.

Teatrul Orăsenesc—Városi Színház: Ma operett-premier! Három órás kacagás!

EGY BOLOND SZÁZAT CSINÁL

Gábor Mara, Berecz Mancsi, Varga Ilus, Lukács Ede, Szendrey Misi, Tarnay József, Kozma Hugó, Derecskey Pál és Kun Dezső a főszerepekben

Rendező: Tarnay József.

Karnagy Bródy Miklós dr.

Átköltözéseket

helyben és vidékre nyitott és zárt butorszallító kocsikkal felelősség mellett pontosan és olcsón teljesít:

Éliás Lipót Fia szállítók

Arad, Str. Eminescu 16. — Telefon 250 sz.

SPORT KÖZLÖNY

Gólzáporral győzött az utolsó edző-mérkőzésen az országos válogatott

Válogatott-keret—Sportul Studentesc 13:0 (7:0)

Csütörtökön délután bonyolította le a csehszlovák válogatott ellen készülő reprezentatív-csapat főpróbáját, amely a meglehetősen gyenge játékerőt képviselő ellenféllel szemben is kitűnően sikerült. A válogatott keret a következő összeállításban állt fel:

Constantin
(Sport. Stud.)

Bürger (Ripensia)	Albu (Venus)			
Vintila (Rapid)	Juhász (CAO)	Szaniszló (AMEFA)		
Gruin (Venus)	Kovács (CAO)	Lenghel (Rapid)	Bodola (CAO)	Dobay (Ripens.)

A válogatottak állandó főlénye jegyében fo-

lyik a játék, az első féldő hét gólján Bodola (2), Lenghel (2), Gruin, Kovács és Dobay osztozkodtak. Szünet után Bodola a középcsatár, Raffinszky a balösszekötő. A második féldőben újabb hat gól terheli a Sportul Studentesc hálóját, amelyből Bodola (4), Kovács és Dobay (1-1) gólt lőttek. A jelöltek közül különösen a Bürger—Albu védpár, Szaniszló, Kovács és Bodola mutattak kitűnő játékot.

A válogatott összeállítására a késő éjszakai órákban kerül sor és a bizottságot újabb nehézség elé állította az O. E. T. R. rendelkezése, amely szerint a csapat összeállításánál tekintetbe kell venni a már régebben megszabott elosztást: nyolc többségi játékos mellett, csupán három kisebbségi játékos szerepelhet.

Lodz miatt

Konfliktus fenyegeti futballszövetségünket

Esetleg elmarad a július 4-iki román—lengyel mérkőzés

Bucuresti. Viszály tört ki a román és lengyel labdarugó-szövetségek között, a július 4-ére leköötött román—lengyel mérkőzés helyszíne miatt. A mérkőzést rendező lengyel szövetség Lodzot jelölte ki a játék helyszínéül. A román szövetség tiltakozott ez ellen, kimutatván, hogy Lodz a lengyel vasut egy mellékvonalán közlelhető csak meg s ez hiábavaló fáradságot s költséget kíván. Kérték, hogy a mérkőzést helyezzék át Lembergbe, vagy Varsóba.

A lengyelek most válaszoltak. Határozottan leszögezték, hogy semmiképpen sem egyeznek bele a helyszín megváltoztatásába s ragaszkodnak Lodzhoz.

A szövetségben megdöbbenéssel fogadták a lengyelek visszautasító válaszát s legközelebb külön ülésen döntenek, hogy ilyen körülmények között nem-e lenne helyesebb lemondani a mérkőzést.

O A Hakoah turista-szakosztály utiprogramja. A Hakoah újonnan alakult turisztikai szakosztálya vasárnap, április 18-án nagyszabású kirándulást rendez, amelynek utirányai: Arad, Siria vár, Izvorul Spiroc, Izvorul Feredeu, Livada, Arad. Indulás reggel háromnegyed 8 órakor a Podgoria állomástól, érkezés este 10 órakor. Turavezetők: Weisz János és Gerő Sándor.

Törökország kapta meg a Balkán Kupa 1937. rendezési jogát

Athénből jelentik: Az ezévi Balkán Kupa torna rendezésének kérdése végleg eldőlt: a török szövetség rendezi meg a labdarugó tornát. A törökök megbízatása azzal lett véglegessé, hogy a görög szövetség is hozzájárulását adta ehhez. A törökök Isztambulban rendezik meg a tornát, de szó lehet esetleg Ankaráról is.

Langenus lesz a Svédország—Románia mérkőzés bírója. Habár az 1935.-i stockholmi Svédország—Románia mérkőzés revánja csak június végén kerül eldöntésre a fővárosban, a szövetség már most elhatározta, hogy a mérkőzés vezetésére a belga Langenus bírót kéri fel. A bírókérdést azért intézik el a svédek megkérdezése nélkül, mert Stockholmban is anélkül kérte fel a svéd szövetség Barlassinát bírónak, hogy előzőleg értesítette volna erről a FRFA-t.

O A „Sportul Capitalei” című fővárosi és naponként megjelenő kitűnően szerkesztett sportlap a népszerűség legmagasabb fokát érte el. Az arad-i közönség őszinte érdeklődéssel várja a lapot, mely kitűnő tudósításaival megnyerte tetszését. A lap naponta már az esti órákban kapható, ami még inkább hozzájárul népszerűségének fokozásához. A „Sportul Capitalei”-ben a mintaszerű, gondos szerkesztés a kiváló szakértelemmel és gazdag kiállítással párosul.

O Ujpest csapata Bucuresti-ben. Az Ujpest legénysége május 12-én Belgrádban mérkőzik és most előrehaladott tárgyalásokat folytatnak fővárosi sportkörökkel két mérkőzés leköttése ügyében. Az Ujpest csapata ezek szerint május 15-én és 16-án játszana Bucuresti-ben a Rapid, illetve Venus ellen.

A jugoszláv Nemzeti Liga állása

1. Gradjanski	14	11	2	1	44:12	24
2. Jugoslavia	14	9	1	4	35:17	19
3. Beogradsky	14	6	5	3	35:14	17
4. Hajduk	14	8	1	5	31:16	17
5. Slavia (Sarajevo)	14	6	2	6	29:27	14
6. BASK	14	5	2	7	25:33	12
7. HASK	14	4	3	7	18:36	11
8. Concordia	14	3	3	8	19:40	9
9. Ljubljana SK	14	3	3	8	12:32	5
10. Slavia (Eszék)	14	3	2	9	17:38	2

A WSC az Osztrák Kupa középdöntőjében

Bécs. Ma ismételték meg a vasárnap 0:0-ra végződött WSC—Post kupamérkőzést. Szakadó esőben csak 1000 ember volt kíváncsi a meidlingi Wacker-pályán lejátszott mérkőzésre. A WSC minden részében jobb volt és Epp (2) és Gallasch góljaival 3:1 (2:1) arányban győzött a Post ellen, amelynek egyetlen gólját Seiter lőtte. A harmadik WSC-gól után megsérült Franzl, a WSC kapusa, tíz percig Pillwein védett helyette.

Ezek szerint a Kupa középdöntő fordulójának két mérkőzése így alakul: Rapid—WSC és Austria—Vienna.

Élelmiszerhamisítókát lepleztek le Arad-on

Az egészségügyi hatóságok az utóbbi napokban érdekes méz-, tea- és borhamisító-éseket fedeztek fel. Lust Ferenc dr. hatósági orvosnak a napokban az egyik üzletben feltűnt, hogy a méz különös színt mutat. Mintát vett belőle, beküldte az arad-i vegyvizsgáló-laboratóriumba, ahol megállapították, hogy papirus van a mézben, ami áltai lényegesen növekedett a sulya. A kereskedő, amikor felelősségre vonták, azzal védekezett, hogy ő a mézet így vásárolta. A főorvosi hivatal 600 leies büntetést rótt ki a kereskedőre. Ugyancsak a főorvosi hivatal leplezett le Arad-on tea-hamisítókát. A hamisítók olyan ügyesen jártak el, hogy maguk a tea-kereskedéssel foglalkozó kereskedők sem fedezték fel a csalást. A dobozok kiállításán kifogástalan és csak vegyi vizsgálat után sikerült felfedezni a hamisításokat. A csalásból kifolyóan a főorvosi hivatal több eljárást indított s egyszersmind nyomozás is indult a teahamisítók kiéteinek felderítésére.

A hatóság egyébként több helyen zacharinnal édesített, valamint festett vörösbort talált. A mesterségesen édesített borokat természetesen elkobozták s az eljárás ezekben az esetekben is megindult.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. ALEXANDRU-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordítóirodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad. Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett.

Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9—1-ig.
d. u. 3—7-ig.

Teatrul orăsenesc-Színház

heti műsora:

ÁPRILIS 16—20:

Péntek 16	Este 9 órakor PREMIER I EGY BOLOND SZÁZAT CSINÁL nagy táncos operett. Háromórás kacagás.
Szombat 17	ROMÁN ELŐADÁS.
Vasárnap 18	D. u. 8 órakor: ROMÁN ELŐADÁS D. u. 6 órakor: EGY BOLOND SZÁZAT CSINÁL operettű dunság másodszer Este 9 órakor: EGY BOLOND SZÁZAT CSINÁL operettű dunság harmadszer
Hét. 6 19	Este 9 órakor: SZÜZ ÉS A GÖDÖLYE Zilahy Lajos színműjansága. Mozihelyárrakkal.
Kedd 20	Este 9 órakor: EGY POHÁR VIZ Scribe nagyszerű vigjátéka itt először.

Jóváhagyta a belügyminiszter Arad-város költségvetését

Jelentéktelen módosítások után 58 millió 936.417 lei marad a városi költségvetés végösszege

Cotioiu Romulus dr. a város átmeneti bizottságának elnöke. — aki tudvalevően néhány nappal ezelőtt Bucuresti-be utazott, — ma tért haza a fővárosból. Fővárosi utjával kapcsolatosan Cotioiu Romulus dr. munkatársunknak a következőket mondotta:

— Utam célja elsősorban is a költségvetés jóváhagyásának kieszközölése volt. Örömmel közölhetem, hogy a miniszterium Arad-város költségvetését kisebb és egészen jelentéktelen

módosításokkal jóvá hagyta. A város pénzügyi előirányzata a módosítások tekintetbe vételével 58,936.417 lei lett. Ezen a fontos kérdésen kívül — mondotta továbbá Cotioiu Romulus dr. — több kisebb városi ügyben is közben jártam az illetékes fórumoknál, — nagyjából sikeresen.

Az átmeneti bizottsági elnök egyébként ma Cluj-ra utazott, ahonnan valószínűleg csak hétfőn tér vissza.

Fogház fenyegeti az amerikai munkaadókat

Newyorkból jelentik: A amerikai kormány törvényt dolgozott ki, az úgynevezett Wagner-Bill, amely fogházbüntetéssel sújtja az a munkaadót, aki nem hajlandó kollektív szerződésről tárgyalni alkalmazottjaival. A törvény életbeléptetésével kapcsolatban most fokozott érdeklődéssel kísérik Ford és munkásai közötti tárgyalások fejleményeit, mert Henry Ford tudvalevőleg szintén nem akarta elismerni tárgyalófelének a szakszervezetet és nem volt hajlandó kollektív szerződést kötni. Alkotmány Ford elhatározta, hogy a jövőben csakis kvalifikált munkásokat alkalmaz üzemeiben és napi tíz dollár minimális munkabért fizet, vagyis többet, mint amennyit az autópári szakszervezet követel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

LEVELEZÉS

Középkorú intelligens asszony, uriember ismeretségét keresi. Leveleket "független" jellegre. 2227

ALKALMAZÁS

Kétfagu családhöz jöhető mindenest keresünk éves bizonyítvánnyal. Cim a kiadóban. 2215

Fűszer- és csemegés-segédet azonnakra keresek. "Royal", Bulv. Ferdinand 13.

Főzni tudó komolyabb mindenest keresek. Cim a kiadóban.

Sörraktári munkákban jártas, főleg palacsör fejtéshez érő szakmunkást, esetleg munkafelügyelőt, keresünk. — Hirsch Dávid és Fiai cég, Fágat, jud. Severin. 2224

NEMET kisasszonyt keresek május 1-re kis ház mellé. Dr. Weeserné, Strada Alexandru 11. 2226

MINDENBES szobalány jó bizonyítvánnyal május 1-re felvétetik. Cim a kiadóban. 2228

LAKÁS

Háromszobás, fürdőszobás első emeleti lakás újonnan festve, kiadó. Str. Cloșca 12. 2228

Május 1-re 8 szobás parkettás lakás elő- és fürdőszobával kiadó, Piața Avram Iancu 5-6. II. em. 2229

Két 3 szobás és két 2 szobás lakás kiadó.
Cim a kiadóban. 2058

VÉTEL ÉS ELADÁS

Haláleset,

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ócska bútorokat, ruhanevelőket, festményeket, könyveket, szőnyegeket, ágyneműt, matracokat, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasait, padlásholmit stb. Vidékre is megyek. Cimeket a kiadóba, vagy lakásomra, Str. Gojdu 6. 988

Steiner Sándor.

Kerti és udvari figurák igen szép kivitelben és nagy választékban raktáron Kneffel fa- és szénüzletében. 2129

Rókaölyköket vennék. Ajánlatok: Zelezenszky, Urvinis, posta Arad címre küldendők. 2228

Két almaszalási s egy nikkel autókoffer eladó. Hirschfeld, Seminariului No. 14. 2228

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYT, tömeghelyeget veszek. Ajánlatokat továbbít az Ország-Világ kiadóhivatala, Arad, Bulv. Reg. Ferdinand 19. 695

Mielőtt házat vakoltatja Mielőtt lakását festeti Mielőtt költözik, egy villamosvezetékét és azok tartozékait tekintetesen szigetelő-ésőbe felebe NAVRÁDI-val
Arad, Str. Matianu. 982

Figyelem! Figyelem!
Alkalmi nagyvásár a

"TEMPO"-ban
Irgép, halósobák 4500 lejtől, pianók 9000 lejtől, kombinált festett szekrény, bel- és külföldi összekötő szonyegok, varrógépek, antik facillár, modern ebédő Zálogtárgyak közvetítését a veünk 8 szobákban álló timisoara zálogházba elvállalunk. Meghosszabbításokat olcsón eszközítünk. — Zalogtárgyakra előleget nyújtunk. TEMPO bizományi üzlet, Arad, Fischer Elz-palota.

INGATLAN

Eladnám vagy eicserelném podgoria-i 12 kat. old gyümölcsös és tele szőlő, komplett 4 szobás berendezett kolonát, városi házzal. Cimeket kerom a kiadóhivatalba. 2218

KOLONFÉLÉK

Felkérem

azon urat és hölgyet, kik ebédjövétel végett lakásomon, Piața Luther 2. sz. alatt nálam voltak, egyetlen ujjong keresztessenek le a vétel ügyében.

Beraktározási raktárban lakásberendezések olcsón beraktározhatók, bútorcsomagolást és eladásokat elvállalok. Olcsón kapható 1 nagy üvegfal, 6 hőreálló szék, egy vitrin-szekrény, egy félhosszu zongora, asztalok, 1 villanyvillár és 1 elsőrendű rádió. Str. Moise Nicuora No. 9-11.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, ÁPRILIS 16.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.00: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállás. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek. 16: Déli hangverseny. A Gică Ionescu-Găină zenekar játéka. 19: Időjelzés, időjárásjelentés, közszereprőségek. 19.10: A hangverseny folytatása. 20.15: Rádiógyetem. Gh. Brătianu egyetemi tanár előadása. — 20.35: Offenbach: „Hoffmann meséi”. Opera 3 felvonásban, közvetítés a Román Operaházból. Vezényel: I. Bein. Az I. felvonás szünetében (21.40-22.05): Könyvekről és folyóiratokról. A II. felvonás szünetében (22.30-22.50): Hírek, sport. 23.35: Hírek a külföldre francia és német nyelven. 23.55: Utolsó hírek. — Kísérleti adó (212 m.): 16.30: Klasszikus zene gramofonlemezek. 16.50: Román zene gramofonlemezek. 17.10: Közlemények. 17.25: Tudományos előadás. — 17.45: Szórakoztató zene gramofonlemezek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: „Időszereplő szemle”. (Felolvasás). — 11.45: „Várak a költészetben”. (Felolvasás). 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. — 13.05: Hanglemezek. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Rendőrszeker. 15.40: Hírek, étrend. 17.15: A rádió diákfelőrája. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. hírek. 18: „A magyar századvég kritikus szemlé”. 18.30: Fehér Ilonka hegedű (zongorakísérettel). 19: Sportközlemények. 19.10: Közvetítés az Ostende-kávéházból. 19.55: Szép Ernő csevegése. 20.20: Az Operaház előadásának közvetítése. „Figaro házassága”. Az I. felvonás után kb. 22: A rádió külföldi negyedórása. A II. felvonás után kb. 22.25: Hírek. Az előadás után kb. 23.25: Időjárásjelentés. 23.30: Hanglemezek. 24: Hírek angol nyelven. — 0.05: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara muzsikál. 1.05: Hírek. **Budapest II. 19.20-19.45:** Gyorsirótanfolyam. 20.30-21: „Meggyűlés régen és most”. 21.05-22.10: A rádió szalonzenekara. 22.15-22.30: Hírek. Utána: Táncclemezek. **Belgrád. 13: Rádiózenekar. 18.20:** Rádiózenekar Sztajics Nada szólistával. 19.30: Petrovics Ivánka zongorázik. 20.40: Lemezek. 21: Zágráb. Utána: Lemezek. **Bécs. 8.10-9:** Könnyű lemezek. 13: Harangszó. Könnyű zene. 15: Schumann: A-moll csellóverseny. 18.30: A ilnzi Bruckner-ének. 20.25: Rádiózenekar. 21.55: Ausztria az eszmék priz-májában. 23.20: Táncczene dalokkal. **Königsberg. 7: Lemezek. 18.40:** Egy rövidhullámú állomás tótárgast áll. 19: Lemezek. 21.10: Vidám zene. 22.15: Niemann: Hamburg, mű zongorára. Utána szórakoztató zene szólistákkal. **Pozsony. 11.10:** Magyar hírek. 18.40: Magyar lecke szlovákoknak. 19: Magyar hírek. **Milano. 17: Busch hegedű- és Sachin zongoraművész játéka a Szt. Cecilia-**

akadémiáról. 22: Szimfonikus hangverseny. 23.40: Jazz.

SZOMBAT, ÁPRILIS 17.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, majd gyógyászati és háztartási tanácsok. 13.00: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállás. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek. 16.45: Ora străjerilor. I. Előadás. II. Vlad Vasile hangjátéka. III. Hírek. 18: Az alba-iulia-i 91. „Regele Ferdinand” gyalogezred fúvószenekarának hangversenye. — 19: Időjelzés, időjárásjelentés, aktuálítások. 19.10: A hangverseny folytatása. 19.40: Rádiógyetem. C. Rădulescu egyetemi tanár felolvasása. 20: A rádió zenekarának hangversenye. Th. Rogalski vezénylettel, Sergiu Benoni énekszámaival. 21: A rádió üzenetei. 21.15 (RR): Vegyes zene gramofonlemezek. 21.15 (RB): Táncczene, énekszámokkal. — RR és RB: 22.30: Hírek, sport. 22.45: A Petrică Motol-zenekar hangversenye. Közvetítés a „Mircea”-étteremből. 23.45: Hírek a külföld számára francia és német nyelven. 23.56: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Somlay Károly elbeszéléseiből: „Kócsagotló”. (Felolvasás). 11.45: „Mit nézzünk meg?” A budavári régi országházat ismerteti Mesterházy Jenő. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Vigh Miklós énekel. Vigh György szaxofonozik (zongorakísérettel). — Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Kalmár Rezső szalonötöse. 15.40: Hírek, étrend, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 17.15: „A tavaszi divat”. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: „Mit üzen a rádió?” 18.30: Gyenge Anna énekel. 19.05: Erdélyi Ferenc előadása. 19.35: Margittay Margit magyar nőtánc énekel. Kísér Sári Elemér és cigányzenekara. — 20.45: „Egy pohár víz”. Scribe vígjátéka 3 felvonásban. Utána kb. 22.45: Hírek, időjárásjelentés. 23.05: A rádió szalonzenekara. 0.20: Jazz zenekar. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18-18.30: Hanglemezek. Liszt-művek. 18.35-19: Munkásfelőrá. (Felolvasás). 20.15-20.45: Mezőgazdasági felőrá. 20.45-21.20: Vidor Imre zongorázik. 21.35-21.45: Hírek. 21.50-22.50: Cigányzene. **Belgrád. 13: Rádiózenekar. 14.45:** Hírek. 16: Szimfonia a nemzeti színházból. 19: Lemezek. 19.30: Hauser Andrásh hegedű. 20.50: Lemezek. — 21: Népdalok és táncok. 23.20: Rádiózenekar. Utána táncclemezek. **Bécs. 8.10-9:** Filmlémezek. 11.50: Parasztzene. 13: Harangszó. könnyű zene. 14.10: Híres nyitánvok lemezek. 15: Roswaenge kettőslemezeken. 21: Riedinger: Ez a szerelmem, rádiógyülele. 22.55: Táncczene.

Königsberg. 7: Lemezek. 17: Berlin. 19.15: Tarka lemezek. 20.10: Orgona-verseny. 20.30: Hangjáték. 21.10: Tarka est. 22.10: Vadásztal dalokkal és zenével. 23.20: Stuttgart. — 23.35: Könnyű és táncczene. **Pozsony. 10.40:** Magyar hírek. Prága. 15: Német és magyar hírek. 19: Magyar műsor. 21.05: Lemez. 23.20: Magyar hírek.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

Legújabb jelentéseink:

Svájc mintára

kantonokká szervezik át Palesztina önkormányzatát

A zsidóság vezetői kategorikusan elutasító álláspontra helyezkednek az angol tervekkel szemben

Jeruzsálemből jelentik: (Rador). Palesztina felosztására vonatkozó tervekkel kapcsolatban az angol lapok azt írják, hogy ez a felosztás svájci mintára fog megtörténni, maga az ország egységes marad, de különböző kantonokat létesítenek, amelyek önkormányzattal bírnak és bevándorlási politikájuk is önálló lesz. Az egyes kantonokban

lakó kisebbségek — legyenek azok arabok vagy zsidók — képviselőket kapnak a tartományi gyűlésen és a főellenőrzést Anglia, mint mandatáriátus hatalom, fogja végezni. Nem valószínű, hogy az új tervbe Transjordániát is bekapcsolják. Az arabok jóindulattal fogadták ezt a javaslatot, a zsidó vezetőkörök azonban kategorikusan visszautasították azt.

Semleges katonai diktatúrát létesít Spanyolországban a nemzetközi bizottság

— Április 19-én léptetik életbe a spanyol ellenőrzési tervet —

Londonból jelentik: A „Daily Herald” rendkívül érdekes cikket közöl. Eszerint arról van szó, hogy politikai szempontból semleges katonai diktatúrát létesítenének Spanyolországban *Miaja* tábornokkal az élen, akinek az volna a teendője, hogy békét teremtsen az országban. Ennek a tervnek következménye *Franco* tábornok lemondása, amelyet rövidesen *Largo Caballero* lemondása is követ és a kormányból ki fognak vonulni az idegen hatalmak katonai tanácsadói. Ezt a tervet közzéadják és politikusok dolgozták ki és megindultak már a katonai tapogatózások a katonai vezetőknel is. Az új kormányt a köztársasági összefogás hívei alakítják meg. Hír szerint *Franco* tábornok több hadvezére és a nemzeti csapatok többsége örömmel fogadta a tervet és hasonló a hangulat a kormánycsapatok körében is.

A nemzetközi benemavatkozási bizottság csütörtöki ülésének megnyitása után beavatott politikai körökben az a hír terjedt el, hogy létrejött a megegyezés a nagyhatalmak megbízottai között a spanyol frontokon harcoló önkéntesek hazarendelése kérdésében. Az angol kormány javaslatára abban állapodtak meg, hogy ennek a kérdésnek tanulmányozását egyelőre a bizottságra bizzák és csak akkor vegyék részletes tárgyalás alá, ha az albizottság már előkészítette a tervet. Ehhez a javaslatához hír szerint az olasz kormány is hozzájárult.

A köztársasági kormány uralma alatt álló területeken szerdán nagy ünnepséggel ünnepelték meg a spanyol köztársaság kikiáltásának

hat éves évfordulóját. *Miaja* tábornok az évforduló alkalmából rádióbeszédet intézett a spanyol nyelvű délamerikai államok népeihez és felszólította őket, hogy támogassák a spanyol köztársasági haderőt részben önkéntesekkel, részben pedig hadianyagszállításokkal. Kijelentette, hogy a köztársasági csapatok helyzete jelenleg valamennyi fronton igen kedvező. A köztársasági milícia az utolsó emberig küzd a spanyol nép szabadságáért.

A semlegességi bizottság elnöki albizottsága mai üléséről hivatalos közleményt adott ki. Eszerint a spanyol ellenőrzési tervet április 19-ikén éjfélkor léptetik életbe. Az elnök ezután rövid beszédben felhívta a kiküldötteket, hogy a jóindulat szellemében intézzék el a felmerült problémákat.

Olaszország képviselője az elnök felhívására kijelentette, hogy hajlandó megbeszéléseket kezdeni a Spanyolországban lévő önkéntesek elszállításáról. Az orosz kiküldött pedig kijelentette, hogy már nem követeli a március 24-iki javaslatát összefoglaló jegyzék letárgyalását.

A bizottság ezután elhatározta, hogy műszaki albizottságot küld ki annak a tervzetnek kidolgozására, amely szerint elszállítanák a Spanyolországban harcoló önkénteseket. Olaszország kiküldöttje közölte, hogy hajlandó olyan javaslatról tárgyalni, amely szerint megtiltanák olyan nem spanyol alattvalók Spanyolországba utazását, akiknek jelenléte a polgárháború meghosszabbodását vonhatná maga után.

Megrázó családi tragédia Budapesten

Követe hirtelen elhunyt férjét a halálba a Magyar-Cseh Iparbank igazgatójának felesége

Budapestről jelentik: Tegnap délelőtt tíz órakor a budai Ferry-Oszkár-utca 36. számú villában megszólalt a telefon. Ez a villa dr. *Bartha* László, a Magyar-Cseh Iparbank igazgatójának tulajdona. A szobaleány vette le a kagylót és jelentette, hogy asszonya még nem ébredt fel, majd átvette az üzenetet, amelyben *Bartháné* egyik barátnője azt kérte, hogy miután *Bartháné* este fél 10 órakor Londonra utazik, vigyen el ismerősének egy csomagot. A szobaleány az üzenet átadása végett benyitott urasszonya hálószobájába, ahol megdöbbenő látványt fogadta. *Bartháné* ugyanígy ágyban fekve, átlőtt homlokkal találta. A leány kétségbeesve rohant át *Bartha* László hálószobájába, hogy jelentse a történetet, de itt *Barthát* is holtan találta. A rendőrségre telefonált, ahonnan csakhamar rendőri bizottság érkezett ki. A bizottság megállapította, hogy a férfi több mint tíz órával előbb meghalt,

míg a nőben van élet. Megtalálták a női hálószoba éjjeli szekrényén *Bartháné* bucsulevét, amely megmagyarázza a megdöbbenő tragédiát.

— Kedveseim — írja levelében az öngyilkos urasszony. — Férjem az este meghalt. Nem tudom és nem is akarom ezt túlélni!

A vizsgálat adatai szerint *Bartha* László dr. súlyos szivbajban szenvedett. Az elmúlt este valószínűleg újabb rohamot kapott és ez halálos kimenetelű volt. Felesége, aki rajongásig szerette férjét, amikor bekövetkezett a halál, megírta bucsulevét és férjének revolverével föbelökte magát. *Bartha* László holttestét beszállították a bonctani intézetbe, míg az asszonyt reménytelen állapotban vitték a mentők az egyik szanatóriumba, ahol a délután folyamán meghalt. Az orvosok nem hajtottak végre rajta műtétet, mert megállapították, hogy már ez sem segíthetett volna rajta. A kettős dráma

a magyar fővárosban mély részvételt keltett. *Bartha* László dr. ismert tagja volt a magyar főváros pénzügyvilágának és feleségével együtt bejáratos volt a legelőkelőbb társaságokba is. A hozzátartozók közül többen tudták, hogy az urasszony öngyilkosságra készül. Sokszor hangoztatta, hogy nem tudná túlélni férje halálát és ha ez bekövetkezik egyszer, akkor késedelem nélkül végez magával.

Diszebéd a budapesti Gellért-szállóban

a román küldöttség és a budapesti követség tagjainak tiszteletére

Budapestről jelentik: Annak a román küldöttségnek tiszteletére, amely Budapesten a román-magyar kereskedelmi és fizetési egyezményről tárgyal, csütörtök este a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke, *Weiss Fülöp* diszebédet adott a Gellért-szállóban. A diszebédén megjelentek a román követség magasrangú tisztviselői, valamint a magyar főváros gazdasági és pénzügyi életének vezető személyiségei.

Beck mégis Rómába megy

Varsóból jelentik: Hosszu diplomáciai előkészítés után most már végleg elhatározták, hogy *Beck* ezredes, lengyel külügyminiszter Rómába utazik, hogy tárgyalásokat folytasson *Mussolini*-vel. Hír szerint az összes időszerű politikai kérdéseket meg akarja vitatni *Beck* ezredes a *Duce*-val, különösen pedig azt a kérdést, hogy milyen formában tudna bekapcsolódni Lengyelország a béke megszervezésének olasz részről követett mód-szereibe.

Az osztrák belügyminiszter berlini látogatása

Bécsből jelentik: *Glaise Horstenau* osztrák belügyminiszter *Muff* tábornok, német birodalmi katonai attasé társaságában ma Berlinbe utazott.

Politikai megegyezés követi a belga-német gazdasági megegyezést

Brüsszelből jelentik: *Schacht* *Hjalmar* német birodalmi gazdasági miniszter ma elhagyta Brüsszelt és repülőgépen Berlinbe utazott. A francia lapok nagy figyelmet szentelnek a német miniszter brüsszeli tanácskozásainak és a *Petit Parisien* úgy látja a helyzetet, hogy Németország új utra akar térni. A német kormány új külpolitikájában, mint gazdasági politikájában egészen új elveket kíván érvényesíteni.

Párisból jelentik: A *Temps* hosszabb cikkben foglalkozik *Schacht* dr. brüsszeli látogatásával és megállapítja, hogy *Schacht* dr. kijelentései olyan fontos pontokat tartalmaznak, amelyek előmozdítják az utóbbi időben tervezett gazdasági és politikai együttműködésre vonatkozó tárgyalások ügyét. Abban az esetben, ha komoly eredményeket akarnak elérni — állapítja meg a lap — a gazdasági megegyezést politikai megegyezésnek kell követnie. Egyelőre azonban *Schacht* csak püspököl és nem lehet megállapítani, hogy a német kormány hogyan foglal állást.

Kétszáz ház áll lángokban egy regat-i községben

București-ből jelentik: Borzalmas tűzvész pusztított a regat-i Comrat községben. Egy benzinkutató felrobbant és a tűz a szomszédos házakra áttért. A tűz oltása nagy nehézségekkel járt, amennyiben nem volt elegendő víz. A délelőtt folyamán az egyre rohamosan terjedő tűz száz házat elpusztított. A hatóságok távbeszélő útján kértek segítséget a tighina-i tűzoltóságtól, de mire megérkeztek, közel 200 ház állott lángokban. A városkában óriási ijedelem tört ki, az emberek kétségbeesetten szaiadgálnak az utcákon. A tüzet az esti órákig még nem sikerült elfojtani. A rend fentartását karhatalom végzi.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
föld.